

Leeslijn **Handleiding** niveau 10 en 10+

Groep 7-8

LeesLijn

Inhoud

1 Leesfase 8	3
2 Lesbeschrijvingen niveau 10	17
3 Kopieerbladen	57
4 Antwoorden	70

Leesfase 8

Functioneel leren lezen

1 Leesfase 8

1	Leesfase 8: functioneel leren lezen	5
1.1	Leerdoelen en leerstof	5
1.2	Brede lees-taalactiviteiten voor leesfase 8	6
1.3	Specifieke leesactiviteiten voor leesfase 8	8
1.4	Specifieke leesactiviteiten voor leesfase 8: leesniveau 10	8
1.4.1	Leerboek 10	9
1.4.2	Leesweg leesboekjes niveau 10	11
1.4.3	Leespad leesboekjes niveau 10	12
1.4.4	Leespad leerkaarten niveau 10	13
1.5	Werken met Leesweg en Leespad	15
1.6	Specifieke activiteiten voor leesfase 8: niveau 10+	15

1 Leesfase 8: functioneel leren lezen

1.1 Leerdoelen en leerstof

Leerdoelen

De techniek van het lezen is al vergevorderd, maar dit wordt in leesfase 8 meer in een functionele context geplaatst. Zo komen de leerlingen op een andere manier in aanraking met geschreven taal. Leerlingen moeten teksten niet alleen goed kunnen lezen, maar ook kunnen hanteren in functionele situaties uit en in verschillende contexten.

Net als in leesfase 7 (leren voorlezen) geldt dat het zinloos is om leerlingen zonder voorbereiding stukjes te laten voorlezen. Eerst moeten leerlingen de tekst voor zichzelf hebben gelezen, waarbij ze letten op belangrijke woorden, leestekens, enzovoort. Dan begrijpen ze de bedoeling van de tekst, zodat ze de inhoud beter over kunnen brengen.

Functioneel leren lezen kan niet zonder betekenisvolle oefenvormen die bijdragen aan verhoging van kennis, maar ook aan leesplezier. Het is belangrijk dat leerlingen leren ontdekken wat voor soort tekst ze voor zich hebben. Door kennis van en inzicht in verschillende tekstsoorten krijgen ze sneller greep op de structuur en het doel van de tekst.

Voor het functioneel lezen worden teksten in kolommen met de meest voorkomende tekstaspecten (koppen, bijschriften, kaderteksten) geïntroduceerd.

Leerstof

De instructieaspecten die in leesfase 8 aan de orde komen, zijn een uitbreiding van de technische woord-, zins- en tekstvaardigheid. Aspecten als teksten in kolommen, koppen, streamers, bijschriften en afkortingen komen in veel functionele uitingen voor. Gevarieerde oefenvormen, gericht op lezen en schrijven, maken de leerlingen hier verder mee vertrouwd.

Indeling van de niveaus

Leesniveaus 10

instructieaspecten

- 1 tekst in kolommen lezen
- 2 meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden
- 3 lastige/ lange verkleinwoorden
- 4 streamers, (tussen)koppen, kaderteksten
- 5 woorden met een q of (s)c
- 6 afkortingen
- 7 klemtonen lezen
- 8 gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen
- 9 aardrijkskundige namen (uit Nederland en Europa)
- 10 bijschriften, inschriften, onderschriften
- 11 leenwoorden uit andere talen

Aandacht voor zinsaspecten

Leesaspect	Instructiepunten	Observatiepunten
<i>1 Lezen in context</i> Voor het goed en natuurlijk lezen van lastige woorden moet de context begrepen worden.	<i>Algemeen</i> <ul style="list-style-type: none">■ Laat de tekst eerst voorbereiden en daarna pas lezen.■ Wijs op andere tekstaspecten die informatie bevatten, zoals tussenkoppen.■ Als het raden op basis van de context niet lukt, laat de leerling dan de betekenis van het woord opzoeken in een woordenboek.	<i>Let op</i> <ul style="list-style-type: none">■ overdreven correct lezen (spellinguitspraak).■ afkortingen moeten voluit worden gelezen.

Niveau 10+

instructieaspecten Leesweg

- 1 geheimtaal
- 2 letterslang
- 3 letterwiel
- 4 lange woorden
- 5 samengestelde woorden (maken)
- 6 namen lezen
- 7 zeslettergreppige woorden (scheuren en goed maken)
- 8 combinatiewoorden
- 9 limerick
- 10 kaartlezen
- 11 volgorde van een verhaal
- 12 rebus in zinnen
- 13 klemtoon lezen
- 14 synoniemen
- 15 ja/nee-invulformulier
- 16 10-voor-taal-spel
- 17 gedicht (in speciale vorm)
- 18 handleiding lezen
- 19 moppen
- 20 menukaart (lezen en samenstellen)
- 21 advertentie/reclame
- 22 songteksten
- 23 rappen
- 24 tekst en tekeningen (welke tekening hoort bij de tekst?)

instructieaspecten Leespad

- 1 verbasterde woorden
- 2 sms-taal
- 3 galgje
- 4 scrabble
- 5 rebus
- 6 5-letterspel
- 7 vrouwelijke/mannelijke woorden
- 8 gebarentaal en handalfabet
- 9 limerick
- 10 kaartlezen
- 11 volgorde van een verhaal
- 12 rebus in zinnen
- 13 klemtoon lezen
- 14 synoniemen
- 15 ja/nee-invulformulier
- 16 10-voor-taal-spel
- 17 gedicht (in speciale vorm)
- 18 handleiding lezen
- 19 krant maken
- 20 menukaart (lezen en samenstellen)
- 21 advertentie/reclame
- 22 songteksten
- 23 rappen
- 24 verhaal/gedicht schrijven

Leesproblemen in leesfase 8

De leesproblemen in deze fase komen vaak voort uit problemen die al in leesfase 7 aanwezig waren, namelijk:

- monotoon lezen;
- overmatig of onjuist gebruik van woord- en zinsdeelaccenten (dynamisch en melodisch accent).

Nieuwe problemen in deze fase kunnen zijn: verkeerde uitspraak van lastige woorden doordat de context of het zinsverband niet wordt overzien. Sommige woorden kunnen alleen in context goed gelezen worden. Denk aan woorden met klemtoonwisseling (vóórkomen en voorkómen) en vreemde woorden. Ook andere tekstelementen, zoals bijschriften, kunnen pas goed begrepen worden als de illustratie erbij bekeken wordt.

Bij vreemde of lastige woorden kan het opzoeken van de betekenis of de juiste uitspraak in het woordenboek uitkomst bieden.

1.2 Brede lees-taalactiviteiten voor leesfase 8

Kenmerken

Bij functioneel lezen ligt de nadruk op toegepaste kennisoverdracht en communicatie. Hiervoor zijn verschillende soorten tekstgenres en aansluitende vervolgactiviteiten nodig. Naast het kunnen voorlezen van verschillende tekstvormen, moet de inhoud van deze soorten teksten ook herkend en begrepen worden door de lezer. Dit vaagt om gevarieerde tekstsoorten én verwerkingsopdrachten. Want als de lezer weet dat er een vervolgactiviteit naar aanleiding van het lezen zal plaatsvinden, dan dwingt dat geconcentreerd lezen af.

Leespromotie

Op enkele vaste momenten kunt u de leespromotielessen aanbieden. Daarnaast kunt u de boekenkring inzetten. Ook zelfstandig lezen en het werken met de Leespad leeskaarten kunnen het leesplezier vergroten. Twee andere voorbeeldactiviteiten voor leesfase 8 zijn de lees-koffer en thematisch lezen.

Leeskoffer

Vul een koffer met verschillende soorten boeken rond een bepaald thema of een bepaalde auteur. Boeken rond een thema kunnen eventueel worden aangevuld met voorwerpen. Met behulp van de koffer vertelt u over de auteur of over het

genre. Laat de leerlingen de boeken zien, lees fragmenten voor en vertel over de inhoud. Vervolgens kunnen de leerlingen de les over de leesstof afronden door verwerking in het leeslogboek. De verwerking kan uiteenlopen van het maken van een tekening, het schrijven van een gedicht, het beantwoorden van een aantal vragen over de auteur of het maken van een vergelijking tussen een film en het boek.

Thematisch lezen

Het doel van thematisch lezen is het uitdiepen van een onderwerp, waarbij de verwerking van de inhoud centraal staat. Bij elk thema kunnen verschillende soorten teksten aangeboden worden, zoals artikelen uit de krant, uit tijdschriften en natuurlijk uit informatieve boeken en verhalen. Informatieverwerving, beleving en verwerkingsactiviteiten wisselen elkaar af in deze les.

Boekenkring

Tijdens de boekenkring geeft u leerlingen de kans te vertellen over een boek dat voor hen iets betekent. Het kan een eigen boek zijn, een boek uit de bibliotheek, een boek uit de school- of klassenbibliotheek of een Leespad of Leesweg leesboek.

U schrijft de titel van het boek en de naam van de schrijver en de illustrator op het bord. U en de medeleerlingen helpen bij het kort vertellen over de inhoud door het stellen van vragen over het boek.

De leerling leest een stukje uit het boek voor. Is het leesniveau technisch te hoog voor het hardop voorlezen aan de klas, dan leest u zelf voor.

Eventueel kunt u in de loop van het schooljaar variatie aanbrengen in de boekenkring. U kunt bijvoorbeeld aandacht besteden aan andere leespromotieactiviteiten zoals de Kinderboekenweek, de kinderjury en andere (landelijke) activiteiten. Verder kunt u bijvoorbeeld denken aan een poëzieproject. Gebruik ook de lesbeschrijvingen over leespromotie bij de diverse niveaus.

Zelfstandig lezen

Niets is zo stimulerend als het mogen lezen in een zelfgekozen boek: vrij lezen. De bedoeling is vooral dat leerlingen genieten van boeken. U zorgt voor een aantrekkelijk, gevarieerd en regelmatig wisselend aanbod van boeken op het belevingsniveau van uw leerlingen. De leerlingen kiezen en lezen het boek. De Leeswegleerlingen kunnen na het lezen van de Leeswegleesboekjes ook de Leespadleesboekjes lezen. Verder is het belangrijk de klassenbibliotheek te

voorzien van verschillende soorten boeken op verschillende leesniveaus.

U geeft regelmatig het voorbeeld door zelf te lezen in een boek. U bent alert op de leerlingen die gekozen boeken ook daadwerkelijk aankunnen en u helpt bij een goede keuze als dat nodig is. In de lesbeschrijvingen is elke week een moment van vrij lezen ingebouwd. Als u in uw lesorganisatie meer momenten voor vrij lezen kunt creëren, wordt dit bij Leeslijn van harte aangemoedigd.

Aan het eind van de lesmomenten vrij lezen vraagt u de leerlingen naar de boeken die ze gelezen hebben en gaat u hierover in gesprek. U biedt de leerlingen tevens een leeg blanco schrift aan: het leeslogboek. Hierin leren ze de datum, de naam van de auteur en illustrator te vermelden en iets te tekenen of te schrijven dat weergeeft hoe ze het boek hebben beleefd. Ook kunnen ze andere informatie over boeken in het schrift schrijven. Zo wordt het een persoonlijk 'leesdagboek' en bouwen de leerlingen aan een blijvende herinnering aan gelezen en beleefde boeken. Het is niet de bedoeling dat u het leeslogboek beoordeelt. Wel kunt u vragen aan leerlingen of ze er een stukje uit willen voorlezen, of u het mag bekijken, of u laat leerlingen onderling in elkaars leeslogboek kijken.

Werken met leeskaarten

Voor de Leespadleerlingen zijn er op niveau 10 leeskaarten. Deze kaarten ondersteunen het werken met de boekenkring en het zelfstandig lezen. Dezelfde kaarten worden ook gebruikt tijdens de leespromotielessen.

Bij de inrichting van een leestafel kunt u rekening houden met de activiteiten op de leeskaarten. Ook het schrijven van het leeslogboek kan worden aangestuurd met de leeskaarten.

1.3 Specifieke leesactiviteiten voor leesfase 8

Leesweg en Leespad

De Leeswegleerlingen doorlopen in groep 6 en 7 leesfase 8 (leesniveau 10 en 10+).

De Leespadleerlingen beginnen in groep 6 aan leesfase 8 (niveau 10 en 10+).

Zowel voor Leespad als voor Leesweg biedt Leeslijn voor leesfase 8 instructie en oefenvormen in de vorm van respectievelijk leerkaarten en Leerboek 10. De oefenvormen voor Leesweg zijn eenvoudiger en eenvormiger. De oefenvormen voor Leespad zijn gevarieerder, uitdagender en speelser.

Leesfase 8 is gericht op functioneel leren lezen. Het is belangrijk dat de leerlingen dit weten, omdat ze er dan ook samen over kunnen praten. Zelfstandig lezen vraagt in deze leesfase om vervolgvormen naar aanleiding van het lezen. Op de achterzijde van de leeskaarten staan hiervoor diverse opdrachten. Verder kunnen de leerlingen aantekeningen bij het verhaal maken in hun leeslogboek of het boek bespreken en er een stukje uit voorlezen tijdens de boekenkring. In het algemeen kan het ook door de leerlingen steeds te laten vertellen over het gelezen boek, of om een stripverhaal of tekening te laten maken naar aanleiding van het boek.

1.4 Specifieke leesactiviteiten voor leesfase 8: leesniveau 10

Leerdoel

Teksten in kolommen, koppen/streamers/in- en bijschriften lezen. Lastige meerlettergrepige (verklein)woorden en afkortingen lezen. Overige leenwoorden, klemtonen en aardrijkskundige namen lezen. Figuurlijk taalgebruik.

Opzet van niveau 10

In veel informatieve teksten is gebruikgemaakt van koppen, kernwoorden, streamers, inschriften en bijschriften en bijzondere opmaak (kolommen). Goed functioneel lezen leren de leerlingen door deze aspecten te herkennen en aan de hand daarvan de juiste informatie te halen uit de tekst. In het leerboek wordt nu ook aandacht besteed aan deze tekstaspecten.

Nog niet alle letters of lettercombinaties zijn aan de orde geweest. Bij niveau 10 wordt nog apart aandacht besteed aan de letter q en de lettercombinatie sc.

Ook andere struikelblokken bij het functioneel leren lezen krijgen bij dit niveau aandacht, zoals het lezen van afkortingen en lastige verkleinwoorden, het lezen van meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden en het lezen van aardrijkskundige namen.

Onze taal verandert voortdurend. Niet alleen Engelse en Franse leenwoorden vinden we in onze taal terug, ook steeds meer woorden uit andere talen worden in onze taal overgenomen. De meest voorkomende leenwoorden zijn bij elkaar gezet.

Voor natuurlijk lezen is er weer extra aandacht. De juiste klemtonen lezen bevordert het natuurlijk lezen. Maar ook gekke woorden of figuurlijk taalgebruik zal een leerling eerst moeten doorgronden voordat een tekst op een juiste toon kan worden voorgelezen. Bij de herhaling kunnen ook enkele eerder aangeboden instructieaspecten extra worden geoefend.

Materialen niveau 10

- Leerboek 10
- Leesweg leesboekjes niveau 10 (4 leesboekjes voor lezen in tweetallen)
- Verwerkingsbladen bij de Leesweg leesboekjes
- Leespad leesboekjes niveau 10 (4 leesboekjes voor zelfstandig lezen)
- Leespad leerkaarten niveau 10

Werkwijze Leesweg

De instructieafhankelijke leerlingen krijgen eerst instructie via het leerboek. Vervolgens lezen ze in tweetallen de verhalen in het leerboek en daarna zelfstandig (of naar keuze hardop in tweetallen) het bijbehorende Leesweg leesboekje en vullen (in tweetallen of individueel) het bijbehorende verwerkingsblad in. Snelle leerlingen kunnen na het lezen van een Leesweg leesboekje zelfstandig een daaropvolgend boekje uit de serie Leespad lezen.

De leerlingen die niet tot de vaste instructiegroep horen, hebben meestal geen specifieke instructie nodig. Zij lezen in tweetallen – boekje voor boekje – de Leesweg leesboekjes en maken de bijbehorende verwerkingsbladen. Geleidelijk aan lezen zij zelfstandig de Leespad leesboekjes en kunnen ze ook aan de slag gaan met de Leespad leerkaarten.

Werkwijze Leespada

De Leespadaleerlingen werken zelfstandig. Kopieerblad *Leespada werkkaart* (zie *Kopieerbladen*) geeft aan welke leerkaart gemaakt moet worden en welk Leespada leesboekje vervolgens gelezen kan worden. Als ze hiermee klaar zijn, kunnen ze vrij lezen in een zelfgekozen (bibliotheek)boekje.

Ook de Leespadaleerlingen kunnen vervolactiviteiten doen naar aanleiding van het lezen. Voor het verwerken van de Leespada leesboekjes zijn twee algemene verwerkingsbladen, *Leeskaart* en *Eigen boekje*, opgenomen (zie *Kopieerbladen*). Ook op de achterzijde van de leeskaarten staan hiervoor diverse opdrachten. Verder kunnen de leerlingen aantekeningen bij het verhaal maken in een leeslogboek of het boek bespreken en er een stukje uit voorlezen tijdens de boekenkring.

1.4.1 Leerboek 10

Het leerboek heeft de volgende functies:

- 1 betekenisvol instructieaspecten aanbieden;
- 2 leerlingen laten oefenen met de geleerde woorden op woordniveau, op zinsniveau en op tekstniveau.

Ten opzichte van vorige edities zijn deze aspecten van het leerboek veranderd:

- De woordrijtjes bij elk instructieaspect zijn geordend: woorden die een overeenkomstige uitspraak hebben, zijn bij elkaar geplaatst, zodat er een soort ritme ontstaat wanneer leerlingen deze woorden neuriën of juist hardop lezen. Ze herhalen steeds dezelfde beklemtoning of uitspraak. In de oefeningen zijn deze woorden juist weer door elkaar gebruikt, zodat de leerling het woord daadwerkelijk moet lezen en niet op routine kunnen lezen.
- Het instructieaspect dat wordt behandeld, wordt in het woordrijtje steeds bij het eerste woord onderstreept. Zo kunnen de leerlingen op eenvoudige wijze herkennen om welk instructieaspect het gaat. Wanneer meerdere (delen van) woorden in de woordrijtjes zijn onderstreept, gaat het om een variant van een instructieaspect.
- Bij sommige instructieaspecten kunnen in de woordrijtjes woorden worden aangeboden waarvan de leerling mogelijk niet de betekenis of alle betekenissen kent. Soms biedt de bijbehorende illustratie dan uitkomst. Ook worden woorden in een betekenisvolle zin in één van de overige oefeningen bij het instructieaspect toegelicht.
- Bij alle oefeningen in het leerboek is eenvoudige instructietaal opgenomen. De leerlingen hoeven dan niet steeds te vragen wat er van hen wordt verwacht.

Instructieaspect	Leerboek 10	Leesweg leesboekjes niveau 10
1 Tekst in kolommen lezen	p. 2-3	leesboekje 10-1
2 Meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden	p. 4-7	
3 Lastige/lange verkleinwoorden	p. 8-11	
4 (Tussen)koppen en kaderteksten	p. 12-15	leesboekje 10-2
5 Woorden met een q of (s)c	p. 16-19	
6 Afkortingen	p. 20-23	
7 Klemtonen lezen	p. 24-25	leesboekje 10-3
8 Gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen	p. 26-29	
9 Aardrijkskundige namen	p. 30-33	
10 Bijschriften, inschriften, onderschriften	p. 34-35	leesboekje 10-4
11 Leenwoorden uit andere talen	p. 36-39	
Herhaling: lastige letters (c, x, q en s(c))	p. 40-41	
Herhaling: moeilijke klankgroepen	p. 42-43	
Herhaling: lastige leenwoorden	p. 44	
Herhaling: lange woorden	p. 45	
Herhaling: afkortingen	p. 46	
Herhaling: vooruit lezen	p. 47	

- Bij elk instructieaspect zijn naast woordrijtjes en oefeningen ook korte leesteksten opgenomen. Gezocht is naar betekenisvolle teksten die ook aantrekkelijk voor leerlingen zijn om te lezen: zo staan er proefjes en recepten in, korte dialogen over herkenbare situaties, krantenberichten en teksten met tips.
- Bij elk instructieaspect wordt in het leerboek een kort verhaal over één of twee bladzijden aangeboden. De titel van het verhaal is in alle gevallen een spreekwoord. Het spreekwoord wordt gebruikt in de context van het verhaal.

Toelichting bij de instructieaspecten van niveau 10

Instructieaspect 1: tekst in kolommen lezen

Teksten in bijvoorbeeld kranten en tijdschriften, maar ook in sommige leerboeken of woordenboeken staan vaak in kolommen. Om vloeiend te lezen moet steeds – na slechts enkele woorden – over de regel heen gelezen worden. Praat met de leerlingen over teksten in kolommen. Bespreek hoe je teksten in kolommen leest (eerst de eerste kolom van boven naar beneden, dan verder met de volgende (tweede) kolom die weer bovenaan begint, enzovoort). Op bladzijde 2 wordt dit aspect toegelicht. Daarna volgen op bladzijde 2 en 3 enkele oefenteksten.

Instructieaspect 2: meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden

Uitbreiding van een aantal woorden met een lastige lettervolgorde, aangevuld met enkele leenwoorden. Het lezen van de woorden en zinnen en het praten over de woordbetekenis volstaat. De verhaaltjes geven aanvullende oefenmogelijkheden.

Instructieaspect 3: lastige/lange verkleinwoorden

Eenvoudige verkleinwoorden, zoals visje en boompje, leveren leesteknisch weinig problemen op. Anders wordt het met woorden als baby'tje en jungletje. Het lezen van de woorden en zinnen en het praten over de woordbetekenis volstaat. De verhaaltjes geven aanvullende oefenmogelijkheden.

Instructieaspect 4: (tussen)koppen en kader-teksten

Teksten bevatten diverse grafische elementen die leerlingen kunnen helpen bij het begrijpen van een tekst, zoals het gebruik van vet, cursief en onderstreept. Ook koppen en tussenkoppen helpen bij tekstbegrip. Teksten zijn soms ook omkaderd, zodat je goed kunt zien welke teksten

bij elkaar horen. Naast stapsgewijze uitleg volgen diverse aanvullende oefenmogelijkheden.

Instructieaspect 5: woorden met een q of (s)c

Nog niet alle letters of lettercombinaties zijn bij de eerdere leesniveaus aan bod geweest. Het lezen van de woorden en zinnen en met name het praten over de woordbetekenis volstaat. De verhaaltjes geven aanvullende oefenmogelijkheden.

Instructieaspect 6: afkortingen

Soms staan er afkortingen in een tekst. Om goed te kunnen lezen, moet je weten wat de afkortingen betekenen. Daarom staat het lezen van de afkortingen en de bespreking van de betekenis van de afkortingen centraal. Het verhaal biedt extra oefenstof voor het lezen van afkortingen.

Instructieaspect 7: klemtonen lezen

Goed voorlezen vraagt om de juiste nadruk op de juiste plaatsen. Dat een verkeerde klemtoon ook tot een andere betekenis kan leiden, komt in dit instructieaspect aan bod. Lees de zinnen samen met de leerlingen en praat over het betekenisverschil tussen de zinnen. Het verhaal biedt extra oefenstof voor het juist lezen van klemtonen.

Instructieaspect 8: gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen

In sommige teksten wordt op een speelse manier omgegaan met taal. Dat levert gekke woorden, zinnen en teksten op. Praat er met de leerlingen over en bekijk samen hoe dit soort teksten het beste (voor)gelezen kunnen worden.

Instructieaspect 9: aardrijkskundige namen

De wereld wordt voor leerlingen steeds kleiner. Op het jeugdjournaal horen ze namen van verre landen en verhalen in boeken spelen zich lang niet altijd af in Nederland. Maar hoe lees je al die namen? Maar ook dichtbij, in Nederland, zijn er talloze namen van dorpen en steden die leesproblemen kunnen opleveren. De meest bijzondere namen zijn hier bij elkaar gezet. Samen de namen lezen volstaat. Het verhaal biedt extra oefenstof.

Instructieaspect 10: bijschriften, inschriften, onderschriften

Teksten, met name in leerboeken (zaakvakken), kranten en tijdschriften worden steeds complexer voor kinderen. Goed tekstbegrip is belangrijk en staat centraal in dit instructieaspect. Wijs kinderen erop dat bijschriften,

inschriften en onderschriften ook belangrijke informatie kunnen bevatten.

Instructieaspect 11: leenwoorden uit andere talen
De Nederlandse taal breidt zich uit. Steeds meer woorden uit andere talen worden in het Nederlands opgenomen. Bij niveau 9 werd aandacht besteed aan Engelse en Franse leenwoorden.

De meest voorkomende leenwoorden zijn opgenomen in het leerboek. De leerlingen (her)kennen deze woorden uit het dagelijks leven, van stripboeken, op straat of van de reclame. Praten over de betekenis en regelmatig oefenen van de uitspraak bevordert de woordherkenning. De begrippen zijn in de spreektaal meestal al bekend. De uitspraak is echter nog niet gekoppeld aan het woordbeeld. Dat gebeurt nu door een combinatie van praten over en lezen van de woorden.

Herhaling

Van bladzijde 40 tot en met bladzijde 47 kan extra geoefend worden met de instructieaspecten van niveau 10. Ook worden lastige woorden uit eerdere niveaus aangeboden. De herhaling van leenwoorden bevat bijvoorbeeld een mix van Engelse en Franse leenwoorden en van leenwoorden uit andere talen.

1.4.2 Leesweg leesboekjes niveau 10

Leesweg niveau 10 bestaat uit vier leesboekjes. De nummering correspondeert met de volgorde van de instructieaspecten in het leerboek. De leesboekjes zijn bedoeld om in tweetallen te lezen. De leerlingen lezen elkaar daarbij om beurten een bladzijde voor. Eventueel krijgen ze de gelegenheid het boekje eerst voor zichzelf te lezen, maar meestal gebeurt dat niet.

In het kader van functioneel lezen komen in de leesboekjes van niveau 10 naast het fictieverhaal ook enkele pagina's voor met (gefingeerde) non-fictie, zoals een krantenbericht, een folder, enzovoort. De informatie op deze pagina's sluit aan bij het fictieverhaal.

Tekstkenmerken Leesweg niveau 10

- Doorlopend verhaal met hoofdstukindeling
- 34 bladzijden
- Zwart-witillustraties
- Alinea's met willekeurige afbrekingen
- Gemiddelde woordlengte: meer dan 1,5 lettergrepen
- Gemiddelde zinslengte: meer dan 12 woorden
- Leesindex A: <74

Inhoud van de Leesweg leesboekjes niveau 10

In de leesboekjes van Leesweg niveau 10 staat groep 7 van meester Delfin van de Pascalschool centraal. In het eerste boekje komt een nieuwe jongen in de klas: Benjy Wajaky. Benjy redt de fiets van Diana uit de handen van een fietsendief omdat hij zo hard kan rennen. Diana, Daan en Jonas (twee andere leerlingen uit de groep) vinden dat Benjy mee moet doen aan een hardloopwedstrijd. Nadat Benjy de hardloop-

Overzicht van de Leesweg leesboekjes niveau 10

deel	titel	instructieaspect
10-1	<i>Benjy, het hardloopwondertje</i>	tekst in kolommen lezen; meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden; lastige/lange verkleinwoorden
10-2	<i>Aquarellen uit de oorlog</i>	(tussen)koppen en kaderteksten; woorden met een q of (s)c; afkortingen
10-3	<i>In de voetsporen van oom Jos</i>	klemtonen lezen; gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen;
10-4	<i>Hyena's, panters en apekool</i>	aardrijkskundige namen bijschriften, inschriften, onderschriften; leenwoorden uit andere talen

wedstrijd heeft gewonnen, krijgt hij te maken met racisme.

Diana, Daan en Jonas helpen Benjy en de vier kinderen worden goede vrienden, die allerlei avonturen beleven.

Benjy

Benjy Wajaky komt uit Kenia en stamt van de Masai af. Benjy heeft Nederlands geleerd van zijn vader en spreekt het al redelijk goed, maar hij heeft moeite met uitdrukkingen en spreekwoorden. Hij is een slimme jongen en daarnaast kan hij ontzettend snel hardlopen. Omdat hij is opgegroeid in Kenia, zijn sommige Nederlandse dingen voor hem onbekend. Daarnaast blijft hij bijvoorbeeld bang voor krokodillen, ook al leven deze dieren in Nederland niet in het wild.

Benjy heeft Nederlands geleerd van zijn vader. Benjy's vader is twintig jaar directeur van een wildpark in Kenia. Hij is al een paar jaar in Nederland omdat hij lesgeeft als gastdocent. Hij geeft studenten aan de Hogere Landbouwschool les in tropische bosbouw en landschapsbeheer. Daarbij volgt hij computercursussen. Benjy's moeder volgt een opleiding om als hoofd operatiekamer te kunnen gaan werken.

Diana

Benjy komt op zijn eerste schooldag naast Diana Vermeulen in de klas te zitten. Al snel worden Benjy en Diana goede vrienden. Diana is een intelligent, sociaal en ondernemend meisje. Ze is niet snel bang en ze is niet op haar mondje gevallen. De oom van Diana is een bloemist, die erg van plagen houdt.

Daan

Daan is een beetje een dromer. Hij is niet dom, maar wel snel afgeleid. Hij bedenkt wel heel originele dingen en maakt vaak grappen. Zijn moeder is geschiedenislerares, zijn vader werkt op een laboratorium waar ze aan gewasverbetering doen.

Verwerking van de leesboekjes

Bij elk boekje hoort een verwerkingsblad (zie tabblad *Kopieerbladen*).

Zelfstandig - vrij - lezen

Na de Leesweg leesboekjes kunnen Leespad leesboekjes gelezen worden. De volgorde is:

Na Leesweg 10-1	volgt Leespad 10-1
Na Leesweg 10-2	volgt Leespad 10-2
Na Leesweg 10-3	volgt Leespad 10-3
Na Leesweg 10-4	volgt Leespad 10-4

1.4.3 Leespad leesboekjes niveau 10

Leespad niveau 10 bestaat uit vier leesboekjes: twee fictie- en twee factieboekjes. 'Factie' is een combinatie van fictie en non-fictie.

De Leespad factieboekjes bevatten een fictieverhaal over kinderen in ongebruikelijke leefomstandigheden of met een 'andere' achtergrond. De afgeronde hoofdstukjes van het (fictie)verhaal worden afgewisseld met pagina's non-fictieve teksten die aansluiten bij het thema en die ondersteund worden door foto's en (realistische) illustraties.

De verhalen zijn gelinkt aan de zaakvakken. Het historische verhaal *De ideale page* is hier een voorbeeld van. Op de non-fictiepagina's staat informatie, gekoppeld aan afbeeldingen die historische informatie toevoegen over pages, eten uit de middeleeuwen, enzovoort. Non-fictiepagina's bevatten informatieve teksten, maar ook andersoortige tekstvormen met bijzondere opmaak, zoals gedichten, krantenberichten, posters en stripverhalen. De factieboekjes bevatten een doorlopend (fictie)verhaal én feitelijke informatie (non-fictie) met alle woord-, zins- en tekstkenmerken van het betreffende leesniveau.

Het doel van de factieboekjes is:

- brede tekstervaringen mogelijk maken;
- de leeswoordenschat vergroten;
- wereld- en cultuurkennis verbreden en verdiepen.

De leesboekjes bevatten bovendien een 'Woordenboek'. Achter het verhaal is een woordenlijst van twee pagina's opgenomen met 'lastige' woorden, bijvoorbeeld van het te oefenen woordtype. Achter deze begrippen staat een verklaring die aansluit bij het leesniveau en de belevingswereld van de leerlingen.

Tekstkenmerken Leespad niveau 10

- Doorlopend verhaal met hoofdstukindeling
- 57 bladzijden
- Kleurenillustraties
- Alinea's met willekeurige afbrekingen
- Gemiddelde woordlengte: meer dan 1,5 lettergrepen
- Gemiddelde zinslengte: meer dan 12 woorden
- Leesindex A: <74

Overzicht van de Leespap leesboekjes niveau 10

deel	titel	instructieaspect
10-1	<i>De ideale page</i> (factie)	meerlettergreppige woorden met lastige lettervolgorden; afkortingen
10-2	<i>Het spookt in hotel Zeezicht</i> (factie)	lastige en lange verkleinwoorden
10-3	<i>Een ezal als passagier</i> (factie)	woorden met een q of (s)c
10-4	<i>De dierenambulance moet blijven!</i> (factie)	aardrijkskundige namen; leenwoorden uit andere talen

Verwerking van de leesboekjes

Voor het verwerken van de Leespap leesboekjes zijn twee algemene verwerkingsbladen, *Leeskaart* en *Eigen boekje*, opgenomen (zie *Kopieerbladen*). Daarnaast kunnen de Leespapleerlingen in het leeslogboek een stukje schrijven of iets tekenen over de gelezen Leespap leesboekjes. Ook op de achterzijde van verschillende leeskaarten staan vragen met betrekking tot het boek dat op dat moment gelezen wordt.

1.4.4 Leespap leerkaarten niveau 10

Voor de leergang Leespap wordt de instructie gegeven op leerkaarten. Niveau 10 heeft vier verschillende soorten kaarten:

- 1 woordkaarten;
- 2 zinskaarten;
- 3 tekstkaarten;
- 4 leeskaarten.

Bij de woord-, zins- en tekstkaarten zijn ook hulpkaarten beschikbaar die als ondersteuning gebruikt kunnen worden. Ze behandelen een algemene regel of een strategie en geven uitleg bij de bijbehorende leerkaart.

De leerkaarten hebben een vaste opbouw.

Op kant 1 wordt de instructie gegeven, met begeleide oefening. Deze oefeningen komen merendeels overeen met de oefeningen in de Leespap leerboeken. Op de achterkant staan gevarieerde opdrachten. De leerlingen maken de oefeningen in een gewoon, gelinieerd school-schrift.

De leerkaarten zijn gekoppeld aan de Leespap leesboekjes. Kopieerblad *Leespap werkkaart* (zie *Kopieerbladen*) helpt de leerlingen de leerroute te bepalen. In principe maken de leerlingen eerst een woordkaart. Daarna wordt een leesboekje gelezen en vervolgens maken de leerlingen een zins- en tekstkaart.

De leeskaarten kunnen worden ingezet bij de lessen zelfstandig lezen en leespromotie. Ze ondersteunen het maken van het leeslogboek. Voor sommige kaarten is het aardig om ter ondersteuning een leestafel in te richten. Bij het vergelijken van soorten boeken kunt u bijvoorbeeld de op de kaart afgebeelde boeken en/of andere voorbeelden klaarleggen.

Overzicht leerkaarten niveau 10

woordkaarten

woordkaart	Leespap leesboekje	onderdeel	instructieaspect	hulpkaart
10-1	10-1	lastige lettervolgorden	meerlettergreppige woorden met lastige lettervolgorden	10-1
10-2	10-1	aparte woorden	afkortingen	10-2
10-3	10-2	verkleinwoorden	lastige verkleinwoorden	10-3
10-4	10-2	verkleinwoorden	lastige verkleinwoorden	10-4
10-5	10-3	aparte woorden en letters	de letter q	10-5
10-6	10-3	aparte woorden en letters	de lettercombinatie sc	10-6
10-7	10-4	aparte woorden	aardrijkskundige namen (uit Nederland en Europa)	10-7
10-8	10-4	aparte woorden	leenwoorden uit andere talen	10-8

zinskaarten

zinskaart	Leespad leesboekje	onderdeel	instructieaspect	hulpkaart
10-1	10-1	oefenen met woorden in zinnen	klemtonen lezen	10-9
10-2	10-2	oefenen met woorden in zinnen	gekke woorden in context, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen	-
10-3	10-3	rijm lezen	rijm, gedicht, metrum, ritme	10-10

tekstkaarten

tekstkaart	Leespad leesboekje	onderdeel	instructieaspect	hulpkaart
10-1 + audio-fragment	10-1	dynamisch en melodisch accent	rijm, gedicht, metrum, ritme	-
10-2 + audio-fragment	10-1	leeswijze aanpassen aan leesdoel	verkennd, globaal lezen (kernwoorden lezen: die zijn vet gedrukt)	-
10-3	10-2	leeswijze aanpassen aan leesdoel	intensief lezen (link met studerend lezen: kernwoorden)	-
10-4 + audio-fragment	10-2	wijze van voorlezen aanpassen aan publiek	verschillende soorten teksten, maar over hetzelfde onderwerp; bepalen voor wie de tekst is en hoe deze voor te lezen	-
10-5 + audio-fragment	10-3	voordrachtslezen	hard/zacht, snel/langzaam, pauzes en ritmiek, verschillende stemmingen weergeven	-
10-6 + audio-fragment	10-3	voordrachtslezen	duidelijk voorlezen	-
10-7 + audio-fragment	10-4	voordrachtslezen	correct voorlezen	-
10-8 + audio-fragment	10-4	leeswijze aanpassen aan leesdoel	spannend en grappig voorlezen	-

leeskaarten

leeskaart	onderdeel	instructieaspect
10-1	genres herkennen en benoemen	genres herkennen met pictogrammen
10-2	genres herkennen en benoemen	verzamelwerk/omnibus
10-3	boekensoorten onderscheiden	bepalen voor welke doelgroep heb boek is (leeftijdsindeling, interesse-indeling)
10-4	boekensoorten onderscheiden	genres die door elkaar lopen (denk aan Joke van Leeuwen, mix van strip en verhaal)
10-5	waardering uitspreken	vergelijking van boeken (wat lees je het liefst?)
10-6	waardering inhoud	biografie/autobiografie, non-fictie/fictie
10-7	gedichten	lieve en stoere gedichten
10-8	sprookjes	verschillende versies van een sprookje (sfeerrijk, kort of gruwelijk)

1.5 Werken met Leesweg en Leespad

De lessenstructuur

Voor niveau 10 zijn lesbeschrijvingen gemaakt. Dit niveau bestaat uit twaalf lesweken met per lesweek twee lessen: in totaal dus 24 lesbeschrijvingen.

De eerste tien lesweken worden besteed aan het introduceren van nieuwe leestechnische instructieaspecten. De laatste twee lesweken bestaan uit herhaling.

Naast de leestechnische lessen worden per niveau, verspreid over de twaalf weken, vier leesmotivatielessen aangeboden. Deze lessen kunnen Leeswegleerlingen en Leespadleerlingen samen volgen.

Met de verdeling van de leerstof in afgeronde lessen per week, is geprobeerd het werken met Leeslijn zo eenvoudig mogelijk te maken. Leeslijn is en blijft echter een kindgerichte methode, waarbij kinderen zo veel mogelijk zelfstandig aan hun leestechnische ontwikkeling werken. De indeling over twaalf lesweken met 24 afgeronde lessen is daarom alleen een leidraad, en zeker geen verplichting. Uiteindelijk kent u uw leerlingen door en door en weet u het beste bij welke mate van zelfstandigheid zij goed tot hun recht komen.

Elke lesbeschrijving bestaat uit een lesplanning (voor de duur van 30 minuten), een materiaal- en voorbereidingsoverzicht, een lesopening, de kern en een lesafsluiting. De lesopening en -afsluiting kunt u wisselend gebruiken voor enerzijds interactie tussen u en de groep en tussen leerlingen onderling met betrekking tot de vorige les en de manier waarop de les en het zelfstandig werken in het bijzonder zijn verlopen. Anderzijds kunt u de lesopening en -afsluiting af en toe gebruiken om een instructieaspect vanuit een andere invalshoek te benaderen.

In week 1 les 1 herhaalt u voor de Leespadleerlingen hoe de leeslessen zijn georganiseerd en hoe de Leespadleerlingen met de leerkaarten en de leesboekjes individueel of per tweetal aan de slag kunnen en hoe ze met de *Leespad werkkaart* moeten werken. Deze leerlingen kunnen na de instructie zelfstandig aan het werk.

De opbouw van de lessen

Niveau 10

Teksten in kolommen lezen, lastige meerlettergrepige (verklein)woorden, afkortingen, overige leenwoorden, klemtonen, aardrijkskundige namen, figuurlijk taalgebruik, koppen/streamers/in- en bijschriften.

Aantal lesweken

12 lesweken (week 25 t/m 36) met elk 2 lessen van 30 minuten.

Aantal leespromotielessen

4 leespromotielessen verspreid over de 12 weken.

Herhaling

In week 35 en 36.

1.6 Specifieke leesactiviteiten voor leesfase 8: niveau 10+

Leerdoel

Lezen in context, woorden samenstellen, aparte woord- en tekstvormen en leesspelletjes.

Opzet van niveau 10+

Niveau 10+ bestaat uit gevarieerde instructie- en oefenvormen op de leerkaarten. Er zijn drie verschillende soorten kaarten:

- 1 woordkaarten;
- 2 zinskaarten;
- 3 tekstkaarten.

De leerkaarten hebben een vaste opbouw. Op de voorkant wordt de instructie of een voorbeeld gegeven. Op de achterkant staan de opdrachten. De leerlingen maken de oefeningen in een gewoon, gelinieerd schoolschrift.

De doos leerkaarten bevat bovendien een handleiding voor de leerkracht en een instructie voor de leerlingen.

Omdat ook in de hogere groepen grote onderlinge verschillen kunnen bestaan tussen de vorderingen in leesvaardigheid van de leerlingen, is de onderwerpkeuze en de uitwerking van de leerkaarten daarop aangepast.

Voor de Leeswegleerlingen zijn de Leesweg leerkaarten, met duidelijke oefenvormen en hoogfrequente woorden. 'Lastige' woorden worden nog steeds betekenisvol aangeboden. De Leesweg leerkaarten bevatten oefeningen voor (uitbreiding van de) woordvaardigheid en leuke oefenvormen, zoals moppen en geheimtaal. De Leespad leerkaarten zijn voor goede lezers en bevatten aansluitende oefenvormen. De leerlingen

die deze kaarten maken, krijgen meer taal-spelletjes, schrijfopdrachten en aparte taalvormen, zoals sms-taal.

Niveau 10+ is gericht op uitdieping en met name onderhoud van het technisch lezen. Naast het begrijpend en studerend lezen is het belangrijk om ook in groep 7 en 8 aandacht te blijven besteden aan technisch leesvaardigheid. Gebeurt dit niet of onvoldoende, dan gaat bij een deel van de leerlingen de vaardigheid achteruit.

Overzicht Leesweg leerkaarten niveau 10+

woordkaarten

woordkaart	instructieaspect
1	geheimtaal
2	letterslang
3	letterwiel
4	lange woorden
5	samengestelde woorden (maken)
6 + audio-fragment	namen lezen
7 + audio-fragment	zeslettergrepige woorden (scheuren en goedmaken)
8	combinatiewoorden

zinskaarten

zinskaart	instructieaspect
1 + audio-fragment	limerick
2	kaartlezen
3	volgorde van een verhaal
4	rebus in zinnen
5 + audio-fragment	klemtoon lezen
6	synoniemen
7	ja/nee-invulformulier
8	10-voor-taal-spel

tekstkaarten

tekstkaart	instructieaspect
1 + audio-fragment	gedicht (in speciale vorm)
2	handleiding lezen
3	moppen
4	menukaart (lezen en samenstellen)
5	advertentie/reclame
6 + audio-fragment	songteksten
7 + audio-fragment	rappen
8	tekst en tekeningen (welke tekening hoort bij de tekst?)

Materialen niveau 10+

- Leesweg leerkaarten niveau 10+
- Leespad leerkaarten niveau 10+

Werkwijze

De werkwijze met de Leesweg en Leespad leerkaarten is erg vrij. De kaarten laten een heel flexibele werkwijze toe. Eens in de twee weken kan een korte les besteed worden aan het technisch lezen.

Overzicht Leespad leerkaarten niveau 10+

woordkaarten

woordkaart	instructieaspect
1 + audio-fragment	verbasterde woorden
2	sms-taal
3	galgje
4	scrabble
5	rebus
6	5-letterspel
7 + audio-fragment	vrouwelijke/mannelijke woorden
8	gebarentaal en handalfabet

zinskaarten

zinskaart	instructieaspect
1 + audio-fragment	limerick
2	kaartlezen
3	volgorde van een verhaal
4	rebus in zinnen
5 + audio-fragment	klemtoon lezen
6	synoniemen
7	ja/nee-invulformulier
8	10-voor-taal-spel

tekstkaarten

tekstkaart	instructieaspect
1 + audio-fragment	gedicht (in speciale vorm)
2	handleiding lezen
3	krant maken
4	menukaart (lezen en samenstellen)
5	advertentie/reclame
6 + audio-fragment	songteksten
7 + audio-fragment	rappen
8	verhaal/gedicht schrijven

Lesbeschrijvingen niveau 10

Teksten in kolommen lezen, lastige meerlettergrepige (verklein)woorden, afkortingen, overige leenwoorden, klemtonen, aardrijkskundige namen, figuurlijk taalgebruik, koppen/streamers/in- en bijschriften

2 Lesbeschrijvingen niveau 10

Overzicht Leesweg niveau 10	19
Inleiding niveau 10	20
Lesbeschrijvingen	
Week 25	21
Week 26	24
Week 27	27
Week 28	30
Week 29	33
Week 30	36
Week 31	39
Week 32	42
Week 33	45
Week 34	48
Week 35	51
Week 36	54

Overzicht Leesweg niveau 10

week	les	omschrijving
week 25	les 1	Introductie van niveau 10, introductie en verwerking van tekst in kolommen lezen, tweetal lezen
	les 2	Leesmotivatie
week 26	les 1	Introductie en verwerking van meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden
	les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen
week 27	les 1	Introductie en verwerking van lastige/lange verkleinwoorden
	les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen
week 28	les 1	Introductie en verwerking van (tussen)koppen en kaderteksten
	les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen
week 29	les 1	Introductie en verwerking van woorden met een q of (s)c
	les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen
week 30	les 1	Introductie en verwerking van afkortingen, tweetal lezen
	les 3	Leesmotivatie
week 31	les 1	Introductie en verwerking van klemtonen lezen
	les 2	Tweetal lezen en zelfstandig lezen
week 32	les 1	Introductie en verwerking van gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen
	les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen
week 33	les 1	Introductie en verwerking van aardrijkskundige namen, tweetal lezen
	les 2	Leesmotivatie
week 34	les 1	Introductie en verwerking van bijschriften, inschriften en onderschriften
	les 2	Zelfstandig lezen
week 35	les 1	Introductie en verwerking van leenwoorden uit andere talen
	les 2	Tweetal lezen en zelfstandig lezen
week 36	les 1	Herhaling en zelfstandig lezen
	les 2	Leesmotivatie

Inleiding niveau 10

Voordat u met de lessen van niveau 10 start, besluit u op basis van de toetsresultaten van niveau 9 welke leerlingen in de instructiegroep Leesweg blijven en welke leerlingen het zelfstandige leertraject Leespad gaan volgen. De Leespadleerlingen werken zelfstandig verder op hun eigen niveau. De zelfsturende leerroute voor de Leespadleerlingen staat in de Groepsmap beschreven. Wanneer het gaat om activiteiten die betrekking hebben op de hele groep (in elk geval alle leespromotielessen en de meeste zelfstandig lezen lessen) zijn deze in de lesbeschrijvingen hierna opgenomen.

De lessen bij niveau 10 hebben dezelfde volgorde als bij niveau 9. De lessen vragen steeds om een tijdsbesteding van 30 minuten per les. In 12 weken leren de leerlingen de instructieaspecten die in het overzicht op de vorige bladzijde zijn beschreven.

In elke week wordt een instructieaspect aangeboden, met uitzondering van week 36, waarin wordt herhaald. Aan elk instructieaspect besteedt u over het algemeen twee lessen: de introductie- en verwerkingsles, een verwerkingsles gecombineerd met tweetal lezen en zelfstandig lezen. In sommige gevallen wordt er één les aan een instructieaspect besteed. Het instructieaspect is dan niet zo omvangrijk. In dat geval is er ruimte voor leespromotieles. In de laatste week is er ruimte voor herhaling. Er is geen aparte toets voor niveau 10. U gebruikt de lestijd deze weken naar eigen inzicht voor herhaling, automatisering en/of leespromotie.

Bij de lessen van niveau 10 worden in het kader van het coöperatief leren enkele werkvormen (didactische structuren) aangeboden. De werkwijze staat bij de betreffende lessen beschreven. Deze werkvormen kunt u ook zelf naar eigen inzicht op andere momenten inzetten.

Het gaat om de volgende didactische structuren:

- RondPraat (week 27, les 2);
- Tweetal Interview (week 34, les 1);
- TafelRondje (week 35, les 2).

Inleiding week 25

Bekijk naar aanleiding van de toetsresultaten van niveau 9 of u Leeswegleerlingen wilt overplaatsen naar de Leespadgroep. Deel zo nodig de groepen opnieuw in.

Deze week gebruikt u de eerste les om de Leeswegleerlingen kort te laten kennismaken met het nieuwe Leerboek 10. Vervolgens introduceert u het onderwerp tekst in kolommen lezen (instructieaspect 1). De Leeswegleerlingen maken kennis met teksten in kolommen in de eerste les en er vindt verdere verwerking plaats. De tweede les is een leespromotieles. De Leespadleerlingen werken zelfstandig met de leerkaarten en lezen in een leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie van niveau 10, introductie en verwerking van tekst in kolommen lezen, tweetal lezen	<ul style="list-style-type: none">■ Leerboek 10■ een tijdschrift bestemd voor kinderen■ een woordenboek■ een krant	Leg de benodigde materialen klaar.
les 2	Leesmotivatie	<ul style="list-style-type: none">■ papier en tekenmaterialen■ kopie Leespad leeskaart 10-1	Maak voor alle leerlingen kopieën van Leespad leeskaart 10-1 (pictogrammen om genres te herkennen). Leg de overige materialen klaar.

Week 25 | les 1 introductie van niveau 10, introductie en verwerking van tekst in kolommen lezen, tweetal lezen

	Leesweg	Leespad
10 min.	Opening Instructie werkwijze voor nieuwe Leespadleerlingen	
15 min.	Tekst in kolommen lezen Verwerking Tweetal lezen	Zelfstandig werken
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, een tijdschrift bestemd voor kinderen, een woordenboek en een krant.

Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening en introductie (10 minuten)

Maak (eventueel) de nieuwe indeling bekend in Leeswegleerlingen en Leespadleerlingen. Wijs zo nodig een ervaren Leespadleerling aan om een nieuwe Leespadleerling in te werken. Laat de ervaren Leespadleerling de instructie verzorgen van hoe te werken met het materiaal van Leespad.

Afsluiting (5 minuten)

Laat de Leeswegleerlingen kijken naar het verhaal op bladzijde 5 van het leerboek. Uit hoeveel alinea's bestaat deze tekst? Hoe kunnen zij dat snel zien?

Kern (15 minuten)

Nodig de overgebleven groep Leeswegleerlingen uit aan de instructietafel. Bekijk samen het nieuwe leerboek. Vertel de leerlingen dat zij aan het laatste leerboek toe zijn! Zien de leerlingen verschillen en overeenkomsten met eerdere leerboeken?

Tekst in kolommen lezen

Deze week oefenen de leerlingen met teksten in kolommen. Laat de leerlingen het woordenboek en het tijdschrift zien. Vraag of hen iets bijzonders opvalt aan de teksten. Weten de leerlingen hoe het heet als teksten op deze manier zijn opgemaakt?

Sla het leerboek open op bladzijde 2. Lees samen de inleidende tekst over kolommen. Herhaal dat voor het vlot lezen van deze teksten je steeds over de regel heen moet lezen, met andere woorden 'vooruit' moet lezen.

Controleer of alle leerlingen de volgorde waarin je een tekst in kolommen moet lezen begrijpen. Laat de leerlingen met hun vinger de volgorde van de te lezen tekst aanwijzen bij de voorbeeldteksten op bladzijde 2 en 3. Eerst de eerste kolom van boven naar beneden, dan verder boven aan de tweede kolom, enzovoort.

Vervolgens kunnen de leerlingen in tweetallen de teksten op bladzijde 2 en 3 lezen. Loop rond. Controleer of het de leerlingen lukt de teksten vlot te lezen en of zij niet per ongeluk 'overspringen' naar de volgende kolom of bijvoorbeeld een regel overslaan.

Week 25 | Les 2 leesmotivatie

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
15 min.	Genres herkennen met pictogrammen	
10 min.	Afsluiting	

Materiaal: papier en tekenmaterialen, kopie van pictogrammen van Leespad leeskaart 10-1.
Vorbereiding: maak voor alle leerlingen een kopie van Leespad leeskaart 10-1 en leg de overige materialen klaar.

Opening en introductie (5 minuten)

Vraag aan de leerlingen wie er onlangs in de bibliotheek is geweest. Welke boeken werden er geleend? Stel: je wilt meer dierenverhalen, meer spannende verhalen of juist meer humoristische verhalen lezen. Hoe kun je die boeken dan in de bibliotheek vinden? Pictogrammen kunnen je daarbij helpen. Deel een kopie van de pictogrammen op Leespad leeskaart 10-1 uit en bespreek de verschillende pictogrammen.

Kern (15 minuten)

Geef elke leerling een A4-vel en laat het in vieren vouwen, zodat er vier vakken ontstaan. Lees de volgende drie fragmenten voor. De kinderen tekenen het pictogram dat erbij hoort in een vak.

Fragment 1

In de laatste weken van Ineke op de Jan Ligthartschool werd veel tijd besteed aan de voorbereidingen van het afscheidsfeestje. De kinderen zaten in groepjes bij elkaar. De tweeling, Diederik, Peter en Pim werken aan een toneelstuk, dat bijna dreigde te mislukken omdat Pim de groep uit gepest werd. Pas toen Ineke zei dat het dan van haar niet hoefde, hield Diederik zijn flauwe opmerkingen voor zich.

[Uit: Een bende in de bovenbouw, Jacques Vriens. Van Holkema & Warendorf, 2004]

Antwoord: pictogram voor school (schoolbord met abc erop).

Fragment 2

Nadat vader en moeder haar een zoen hadden gegeven, knipte vader het licht weer uit. Het donker was zwart. Buiten gierde de wind woest om het hotel heen en je kon het bulderen van de golven horen.

Dorien voelde zich nu veilig, maar toch deed ze geen oog meer dicht. Het spook liet haar niet meer los.

Ze woonde sinds enkele weken in deze oude villa die verbouwd was tot hotel. En in oude villa's spookt het, dat had ze altijd al gehoord en gelezen. Zou ze ooit nog lekker kunnen slapen?

[Uit: Het spookt in hotel Zeezicht, Sanne de Bakker. ThiemeMeulenhoff 2006.]

Antwoord: pictogram voor griezelverhaal (spook).

Fragment 3

Er waren eens vierentwintig dappere soldaatjes. Waar kwamen die vandaan? Ze waren gemaakt van oude, tinnen lepels. Bij elkaar vormden ze een dappere groep, met rood en blauw geschilderde uniformen en elk met een geweertje aan de schouder. De kleine jongen aan wie de soldaatjes werden gegeven, was er verrukt van. "Wat een prachtig verjaardagscadeau!" riep hij. "Ik vind ze bijna net echt!"

[Uit: De mooiste sprookjes van Grimm, Andersen en Perrault. Centrale Uitgeverij Deltas 1996]

Antwoord: pictogram voor sprookjes (tovenaarshoed).

Afsluiting (10 minuten)

Laat de leerlingen een eigen pictogram bedenken en tekenen dat past bij hun favoriete genre. Laat de tekeningen in tweetallen bespreken. Herkennen de leerlingen elkaars favoriete genre?

Inleiding week 26

In week 26 oefenen de leerlingen met meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden. Dit woordtype (milieu) hebben zij al eerder aangeboden gekregen. Het betreft een herhaling en een uitbreiding met langere lastige woorden. In les 1 introduceert u het instructieaspect en verwerken de leerlingen de teksten op bladzijde 4 en 5 van het leerboek. In les 2 wordt in tweetallen gelezen en lezen de leerlingen zelfstandig in Leesweg leesboekje 10-1 *Benjy, het hardloopwondertje*.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden	■ Leerboek 10	Leg de leerboeken klaar.
les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen	■ Leerboek 10 ■ Leesweg leesboekje 10-1 en verwerkingsblad ■ leeslogboek	Leg de benodigde materialen klaar.

Week 26 | les 1 introductie en verwerking van meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden <i>Verwerking</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10.
Vorbereiding: leg de leerboeken klaar.

Opening (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen.

Afsluiting (5 minuten)

Welke leerling tekent (op papier of op het bord) de mooiste initiaal? Neem de eerste letter van je eigen naam.

Kern (20 minuten)

Nodig de Leeswegleerlingen die instructie nodig hebben uit aan de instructietafel.

Meerlettergrepige woorden met lastige lettervolgorden

Schrijf het woord 'individueel' op het bord.

Weten de leerlingen wat dit woord betekent?

Leg uit dat sommige woorden lastig zijn om in één keer te lezen. Zelfs als je het woord in stukjes leest, blijft het moeilijk. Doe het voor met het woord 'medaille'. We noemen dit woorden met een lastige lettervolgorde. Hoe kun je deze woorden nu het beste lezen? Doe het in stapjes:

Stap 1: kijk naar het hele woord.

Stap 2: lees het woord stukje voor stukje.

Stap 3: lees het hele woord.

Stap 4: denk goed na wat het betekent.

Doe het voor: individueel → in - di - vi - du - eel

→ individueel. Individueel betekent: iedereen apart.

Lees samen met de leerlingen de woordrijtjes op bladzijde 4, eerst zachtjes (in stukjes) en dan hardop (in één keer).

Neem ook de woordbetekenissen door.

Vervolgens kunnen de leerlingen de oefening op bladzijde 4 samen lezen.

Week 26 | les 2 tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	<i>Tweetal lezen</i> <i>Verwerking</i> <i>Zelfstandig lezen</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, Leesweg leesboekje 10-1 en verwerkingsblad, leeslogboek.
Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen.

Afsluiting (5 minuten)

Beantwoord met elkaar de vraag waarmee de tekst op bladzijde 5 afsluit: heb jij een speciaal begroetingsritueel?

Kern (20 minuten)

De Leeswegleerlingen pakken Leerboek 10 en lezen in tweetallen de tekst op bladzijde 5 en het verhaal op bladzijde 6 en 7. Loop rond in de klas en kijk of het goed gaat. Deel waar mogelijk complimenten uit.

Daarna kunnen de leerlingen zelfstandig lezen in leesboekje 10-1 *Benjy, het hardloopwondertje*. De leesboekjes van niveau 10 zijn dikker. Per leesboekje worden drie instructieaspecten aangeboden. Sommige woorden kunnen dus moeilijk zijn, omdat sommige woordtypen pas later geïntroduceerd worden.

Vertel de leerlingen dat zij meerdere lessen hebben om dit leesboekje uit te lezen en het verwerkingsblad te maken. Loop rond in de klas en nodig enkele leerlingen uit een stukje aan u voor te lezen. Klinkt het voorlezen natuurlijk? Dan is een complimentje op zijn plaats.

Inleiding week 27

In deze week gebruikt u de eerste les voor de introductie van lastige/lange verkleinwoorden. Tijdens de tweede les lezen de leerlingen in tweetallen het verhaal dat begint op bladzijde 10 van het leerboek. Ook vindt verdere verwerking plaats via zelfstandig lezen. De Leesweg-leerlingen kunnen verder lezen in het Leesweg leesboekje 10-1 *Benjy het hardloopwondertje*, of het bijbehorende verwerkingsblad maken.

De Leespadleerlingen pakken de leerkaarten, oefenen met de leerkaart en lezen in het leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van lastige/lange verkleinwoorden	■ Leerboek 10	Leg de leerboeken klaar.
les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen	■ Leerboek 10 ■ Leesweg leesboekje 10-1 en verwerkingsblad ■ leeslogboek	Leg de benodigde materialen klaar.

Week 27 | les 1 introductie en verwerking van lastige/lange verkleinwoorden

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Lastige/lange verkleinwoorden <i>Verwerking</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	
Materiaal: Leerboek 10.		
Vorbereiding: leg de leerboeken klaar.		

Opening (5 minuten)

Hebben de Leespadleerlingen nog vragen? Bijvoorbeeld over de regels tijdens het zelfstandig werken? Beantwoord de vragen en hierna kunnen de Leespadleerlingen hun spullen voor zich nemen en aan het werk gaan.

Afsluiting (5 minuten)

Herhaal samen met de leerlingen de verkleinwoorden uit het krantenbericht op bladzijde 9.

Kern (20 minuten)

Roep de Leeswegleerlingen die instructie nodig hebben aan de instructietafel. De overige Leeswegleerlingen kunnen zelf met het leerboek aan de slag.

Lastige/lange verkleinwoorden

Schrijf de volgende woorden op het bord: baby, chocola, biscuit.

Vertel de leerlingen dat er bij sommige woorden iets bijzonders gebeurt als je ze in de verkleinvorm zet. Schrijf de verkleinwoorden er vervolgens achter (baby'tje, chocolaatje en biscuitje).

Laat de leerlingen het leerboek openslaan op bladzijde 8 en lees samen de woordrijtjes.

Leveren de verkleinwoorden leesproblemen op? Let vooral op de juiste klemtoon. Kennen de leerlingen alle woordbetekenissen?

Vervolgens kunnen de leerlingen de oefeningen op bladzijde 8 en 9 in tweetallen lezen.

Loop rond en controleer of ook de Leespadleerlingen met hun materialen aan het werk zijn.

Week 27 | Les 2 tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
15 min.	<i>Tweetal lezen</i> <i>Verwerking</i> <i>Zelfstandig lezen</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
10 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, Leesweg leesboekje 10-1 en verwerkingsblad, leeslogboek.
Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en zegt dat u straks bij ze komt kijken.

Kern (15 minuten)

Laat de leerlingen Leerboek 10 openslaan op bladzijde 10. Laat ze aan elkaar het verhaal 'Iemand in het ootje nemen' voorlezen. Wanneer de leerlingen klaar zijn met de oefeningen in het leerboek, kunnen zij verder lezen in Leesweg leesboekje 10-1 *Benjy, het hardloopwondertje* uit, dat aansluit bij instructieaspect 1 tot en met 3. Is het boekje uit, dan kunnen de Leeswegleerlingen het bijbehorende verwerkingsblad maken. Het verwerkingsblad kunnen zij in het leeslogboek plakken.

Wijs op het belang van het leeslogboek en het boekverslag.

Wanneer de Leeswegleerlingen eenmaal aan de slag zijn, is er tijd om te kijken hoe het de Leespadleerlingen vergaat.

Afsluiting (10 minuten)

Welke leerling is onlangs in het ootje genomen? Of heeft een leerling zelf weleens iemand in het ootje genomen? Laat de leerlingen hier een RondPraat over doen met elkaar.

RondPraat

- 1 De leerlingen zitten in groepjes van vier bij elkaar.
- 2 Doe de RondPraat voor met een groepje, terwijl de rest toekijkt hoe het moet.
- 3 Stel de leerlingen een vraag.
- 4 Geef de leerlingen even DenkTijd.
- 5 Geef aan wie er mag beginnen. De leerlingen mogen nu om de beurt iets opnoemen. Iedere leerling noemt één ding op.
- 6 Let erop dat de leerlingen het echt om de beurt doen.
- 7 Als iedereen aan de beurt is geweest, mag de RondPraat weer bij de eerste leerling verdergaan.
- 8 Als de leerlingen niets meer weten te vertellen, steken ze hun hand op en zijn ze stil.

Inleiding week 28

In lesweek 28 gebruikt u de eerste les voor de introductie van (tussen)koppen en kaderteksten. Tijdens de tweede les volgt verwerking van dit instructieaspect en vindt verdere verwerking plaats via zelfstandig lezen.

De Leeswegleerlingen oefenen instructieaspect 4 tot en met 6 met het Leesweg leesboekje 10-2 *Aquarellen uit de oorlog*.

De Leespadleerlingen pakken de leerkaarten, oefenen met de leerkaart en lezen in het leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van (tussen)koppen en kaderteksten	<ul style="list-style-type: none">■ Leerboek 10■ kopieën van de twee afbeeldingen (zie lesbeschrijving)	Leg de leerboeken klaar. Kopieer de twee afbeeldingen voor de Leeswegleerlingen (zie lesbeschrijving).
les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen	<ul style="list-style-type: none">■ Leerboek 10■ Leesweg leesboekje 10-2 en verwerkingsblad■ leeslogboek	Leg de benodigde materialen klaar.

Week 28 | les 1 introductie en verwerking van (tussen)koppen en kaderteksten

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	(Tussen)koppen en kaderteksten Verwerking	Zelfstandig werken
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, kopieën van de twee afbeeldingen (hieronder).
Vorbereiding: leg de leerboeken klaar. Kopieer de twee afbeeldingen voor de Leeswegleerlingen (hieronder).

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen.

Kern (20 minuten)

Roep de Leeswegleerlingen aan de instructie-tafel.

(Tussen)koppen en kaderteksten

Deel de kopieën van onderstaande afbeeldingen uit aan de Leeswegleerlingen. Leg uit dat je met de dikte van letters, maar ook met grote koppen, kleine koppen, strepen en kaders niveaus van belangrijkheid kunt aangeven. Grote letters zijn belangrijker dan kleine letters, vette en dikke letters zijn belangrijker dan dunne letters. Een tekst met lijnen of met een kader eromheen valt meer op dan een tekst zonder lijnen of kaders. Sla het leerboek open op bladzijde 12 en de algemene tekstjes op bladzijde 12 en 13. Controleer of de leerlingen de uitleg hebben begrepen. Praat er samen over of laat nog enkele voorbeelden zien uit een krant of een tijdschrift.

Of kijk samen in het leerboek zelf. Ook daarin staan dikke, vette letters en grote en kleine letters.

Vervolgens kunnen de leerlingen in tweetallen aan de slag met de overgebleven oefeningen op bladzijde 12 en 13.

Afsluiting (5 minuten)

Geef de leerlingen een tip bij het lezen van teksten met verschillende letters, diverse koppen, kolommen en kaders. Lees eerst de titel van het verhaal. Bekijk dan de teksten die opvallend zijn gedrukt rondom de 'gewone' tekst. Ze vertellen je al iets over het verhaal. Begin dan pas met het verhaal.

Specialiteiten van het huis

VOORGERECHTEN

Luxe dagsoep € 3,50
Geserveerd met stokbrood

Ciabatta € 3,80
Ciabatta geserveerd met kruidenboter en tomatentapenade

Antipasti € 4,50
Selectie van kleine voorgerechten, vanaf 2 personen

Krab-garnalensalade € 5,90
Salade met krab en Hollandse garnalen, geserveerd met een appel-citroenvinaigrette en focaccia

Spaartarieven

Hier vindt u een overzicht onze van rentepercentages.

Volwassenen	Rente
Tot € 500	1,80%
Vanaf € 500	2,30%
Vanaf € 5000	2,80%
Vanaf € 10.000	3%
Internet Sparen	4%
Speciaal Rekening	4,25%
Jongeren	Rente
Kids Rekening	2%
Jongeren Spaarplan	2,5%
Jongeren Plus Sparen	2,75%

Week 28 | les 2 tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	<i>Tweetal lezen</i> <i>Verwerking</i> <i>Zelfstandig lezen</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, Leesweg leesboekje 10-2 en verwerkingsblad, leeslogboek.
Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en richt zich vervolgens tot de Leeswegleerlingen.

Kern (20 minuten)

De Leeswegleerlingen kunnen in tweetallen aan de slag met de teksten 14 en 15. Vertel de leerlingen dat u de test op bladzijde 15 straks nabespreekt. Snelle leerlingen kunnen daarna beginnen met Leesweg leesboekje 10-2 *Aquarellen uit de oorlog*, waarmee ze instructieaspect 4 tot en met 6 verder oefenen. Vraag een enkele leerling een stukje aan u voor te lezen. Deel waar mogelijk complimenten uit. Wanneer de leerlingen eenmaal aan de slag zijn, is er tijd om te kijken hoe het de Leespadleerlingen vergaat.

Afsluiting (5 minuten)

Wie had de meeste goede antwoorden bij de test op bladzijde 15?

Inleiding week 29

Deze week gebruikt u de eerste les voor de introductie van woorden met een q of (s)c. De leerlingen verwerken deze woorden met behulp van diverse oefeningen.

Tijdens de tweede les wordt er in tweetallen gelezen en zelfstandig gelezen.

De Leespadleerlingen pakken de leerkaarten, oefenen met de leerkaart en lezen in het leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van woorden met een q of (s)c	■ Leerboek 10	Leg de leerboeken klaar.
les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen	■ Leerboek 10 ■ Leesweg leesboekje 10-2 en verwerkingsblad ■ leeslogboek	Leg de benodigde materialen klaar.

Week 29 | les 1 introductie en verwerking van woorden met een q of (s)c

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Woorden met een q of (s)c Verwerking	Zelfstandig werken
5 min.	Afsluiting	
Materiaal: Leerboek 10.		
Vorbereiding: leg de leerboeken klaar.		

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en richt zich vervolgens tot de Leeswegleerlingen.

Woorden met een q

De Leeswegleerlingen maken deze week kennis met woorden met een q of (s)c. De letter q (spreek uit 'kuu') spreek je in het Nederlands bijna altijd uit als 'kw'; denk aan quiz en aquarium. In de woordrijtjes zijn echter ook enkele woorden opgenomen die oorspronkelijk uit het Frans afkomstig zijn. Bij deze woorden klinkt de q als een 'k': enquête.

Kern (20 minuten)

Oefen samen de woordrijtjes op bladzijde 16 van het leerboek. Herkennen de leerlingen de Franse leenwoorden?

Neem ook de betekenis van deze woorden met de leerlingen door. Vervolgens kunnen de leerlingen aan de slag met de oefeningen op bladzijde 16 en 18. Snelle leerlingen kunnen beginnen met het verhaal op bladzijde 19. Loop rond en let op de uitspraak van de diverse woorden. Verbeter zo nodig, maar deel ook complimenten uit.

Afsluiting (5 minuten)

Wat een vreemde aquawoorden stonden er op bladzijde 18! Weet iemand toevallig ook wat 'aquagym' en 'aquajoggen' is?

Week 29 | les 2 tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	<i>Tweetal lezen</i> <i>Verwerking</i> <i>Zelfstandig lezen</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, Leesweg leesboekje 10-2 en verwerkingsblad, leeslogboek.
Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en richt zich vervolgens tot de Leeswegleerlingen.

Woorden met (s)c

Woorden met een c hebben de leerlingen in eerdere leerboeken diverse keren aangeboden gekregen. Dit geldt zowel voor de c=s als voor de c=k. Controleer of de leerlingen de regels nog kennen voor c=s en c=k. De combinatie sc is een vreemde combinatie. Moet je nu twee keer een s uitspreken? Of één keer een s en één keer een k? Vertel de leerlingen dat we hier weer met leenwoorden te maken hebben. De regels voor c=s of c=k zijn ook van toepassing op deze woorden: scenario ('su-naa-rie-joo'), scooter ('skoe-ter').

Kern (20 minuten)

Lees samen met de Leeswegleerlingen de woordrijtjes op bladzijde 17. Bespreek ook de woordbetekenissen.

De overige oefeningen op bladzijde 17 en het verhaal op bladzijde 19 kunnen de leerlingen in tweetallen oefenen.

Wanneer de leerlingen klaar zijn met de oefeningen in het leerboek, kunnen zij verder lezen in Leesweg leesboekje 10-2 *Aquarellen uit de oorlog*. Is het boekje uit, dan kunnen de Leeswegleerlingen het bijbehorende verwerkingsblad maken. Het verwerkingsblad kunnen zij in het leeslogboek plakken.

Wijs op het belang van het leeslogboek en het boekverslag.

Afsluiting (5 minuten)

Wie kan uitleggen wat het spreekwoord 'Op je qui-vive zijn' betekent?

Inleiding week 30

In deze week gebruikt u de eerste les voor de introductie en verwerking van afkortingen en voor tweetal lezen. De tweede les is een leesmotivatieles.

De Leespadleerlingen pakken de leerkaarten, oefenen met de leerkaarten en lezen in het leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van afkortingen, tweetal lezen	■ Leerboek 10	Leg de leerboeken klaar. Schrijf de zin: 'T.k., kinderfiets, z.g.a.n. Prijs: n.o.t.k.' op het bord.
les 2	Leesmotivatie	■ boeken voor diverse leeftijden, met diverse AVI-niveaus en over diverse onderwerpen	Verzamel boeken voor diverse doelgroepen en leg ze klaar.

Week 30 | les 1 introductie en verwerking van afkortingen, tweetal lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Afkortingen Verwerking Tweetal lezen	Zelfstandig werken
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10.
Vorbereiding: leg de leerboeken klaar. Schrijf de zin: 'T.k., kinderfiets, z.g.a.n. Prijs: n.o.t.k.' op het bord.

Opening en introductie (5 minuten)

Hebben de Leespadleerlingen nog vragen? Bijvoorbeeld over de regels tijdens het zelfstandig werken? Beantwoord de vragen en hierna kunnen de Leespadleerlingen hun spullen voor zich nemen en aan het werk gaan. U richt zich vervolgens tot de Leeswegleerlingen.

Afsluiting (5 minuten)

Wie maakt de mooiste advertentie voor in de krant met de meeste afkortingen?

Afkortingen

Deze week oefenen de Leeswegleerlingen in het lezen van afkortingen. Afkortingen kun je eigenlijk alleen goed (voor)lezen, wanneer je ook de betekenis kent. Daarom is het bespreken van de betekenis van de afkortingen erg belangrijk. Wijs naar het bord waarop de volgende zin staat: T.k., kinderfiets, z.g.a.n. Prijs: n.o.t.k. Wie kan deze zin voorlezen? Hoe heten de letters met punten? Leg de leerlingen uit dat je voor sommige woorden en uitdrukkingen afkortingen kunt gebruiken. Dat is bijvoorbeeld handig als je in een advertentie in de krant je fiets wilt verkopen. Voor een advertentie betaal je namelijk per woord of per regel. Dus hoe korter de tekst, des te goedkoper je uit bent!

Kern (20 minuten)

Open het leerboek op bladzijde 20 en lees samen de diverse afkortingen op bladzijde 20 en 21. Neem ook de betekenissen door. Daarna kunnen de leerlingen in tweetallen aan de slag met de oefeningen op bladzijde 20 en 21. Vervolgens lezen de leerlingen in tweetallen uit het leerboek het verhaal 'Plankenkoorts hebben' op bladzijde 22 en 23.

Week 30 | Les 2 leesmotivatie

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Boeken en doelgroepen	
5 min.	Afsluiting	
Materiaal:	verzamel uit de klassenbibliotheek, mediatheek en bij de kleutergroep boeken bestemd voor verschillende leeftijden, met uiteenlopende AVI-niveaus en over diverse onderwerpen.	
Vorbereiding:	leg de boeken klaar.	

Opening en introductie (5 minuten)

Leg de leerlingen de volgende vraag voor: je mag van je ouders voor in de vakantie een boek uitzoeken bij de boekhandel. Hoe vind je zo snel mogelijk de boeken die voor jouw leeftijd geschikt zijn?

Antwoord: door naar de leeftijdsindeling op de boekenplanken te kijken.

Vertel de leerlingen dat deze les gaat over doelgroepen.

Verdeel de groep in tweetallen of in groepjes.

Geef elk tweetal of groepje drie boeken uit de verzamelde stapel. De opdracht luidt: bepaal de juiste doelgroep van elk boek. Zeg iets over de leeftijd, over het AVI-niveau en over de interesse of voorkeur.

Afsluiting (5 minuten)

Bespreek de oefening klassikaal na.

Kern (20 minuten)

Welk boek is geschikt voor welke doelgroep? Dat kun je op verschillende manieren bepalen (schrijf de indeling op het bord):

- 1 Indeling naar leeftijd. In de boekhandel zijn de boeken bijvoorbeeld gerubriceerd naar 4-6 jaar, 6-8 jaar, 9-11 jaar en 12+. De bibliotheek kent de ABC-indeling. Boeken met een A op de rug zijn geschikt voor kinderen van 6 tot en met 9 jaar, boeken met een B op de rug voor kinderen van 9 tot en met 12 jaar en boeken met een C op de rug voor kinderen van 12 jaar en ouder.
- 2 Indeling naar AVI-niveau (AVI 1 tot en met 9). Het AVI-niveau staat soms op het omslag en anders op een van de eerste pagina's van het boek. Boeken zonder AVI-vermelding zijn AVI 9+.
- 3 Indeling naar interesse of voorkeur.
Interesse: sportboeken zijn voor liefhebbers van sport, dierenboeken voor kinderen die houden van dieren, dieetboeken voor mensen die willen afvallen, kinderkookboeken voor kinderen die het leuk vinden om te koken, enzovoorts.
Voorkeur: sommige kinderen houden van spannende boeken, andere kinderen van grappige, griezelige, historische of juist romantische boeken.

Inleiding week 31

In week 31 gebruikt u de eerste les om het lezen van klemtonen te introduceren en te verwerken. In de tweede les oefenen de Leeswegleerlingen in tweetallen met klemtoon lezen en lezen ze zelfstandig in Leesweg leesboekje 10-3 *In de voetsporen van oom Jos*. De Leespadleerlingen pakken de leerkaarten, oefenen met de leerkaarten en lezen in het leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van klemtonen lezen	<ul style="list-style-type: none">■ Leerboek 10■ kopieën van bladzijde 24 uit Leerboek 10	Leg de leerboeken klaar en maak voldoende kopieën van bladzijde 24 uit Leerboek 10 voor de Leeswegleerlingen.
les 2	Tweetal lezen en zelfstandig lezen	<ul style="list-style-type: none">■ Leerboek 10■ Leesweg leesboekje 10-3 en verwerkingsblad■ leeslogboek	Leg de benodigde materialen klaar.

Week 31 | les 1 introductie en verwerking van klemtonen lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Klemtonen lezen Verwerking	Zelfstandig werken
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, kopieën van bladzijde 24 uit Leerboek 10.
Vorbereiding: leg de leerboeken klaar en maak voldoende kopieën van bladzijde 24 uit Leerboek 10 voor de Leeswegleerlingen.

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en richt zich vervolgens tot de Leeswegleerlingen.

Roep de Leeswegleerlingen aan de instructietafel.

Klemtonen lezen

Deze week staat het lezen van klemtonen centraal. U kunt dit koppelen aan het herhalen van het dynamisch accent, het natuurlijk en ritmisch voorlezen.

Vertel de leerlingen dat je soms in een zin soms een woord met de verkeerde klemtoon leest. Meestal raak je dan in de war, omdat je niet begrijpt wat er staat. Bedenk in dat geval of je het woord misschien met een andere klemtoon moet lezen. Lees de zin dan nog eens.

Kern (20 minuten)

Deel de kopie van bladzijde 24 van het leerboek uit en laat de leerlingen (ieder voor zich) klemtoonstreepjes boven de onderstreepte werkwoorden zetten. Laat dan de leerlingen om de beurt een zin voorlezen. Zet hij de klemtoon goed of niet? Verbeter waar nodig. Doe het zelf voor door de klemtoon overdreven uit te spreken. Bespreek zo nodig de woordbetekenis.

Afsluiting (5 minuten)

Vraag de Leespadleerlingen naar hun voortgang. Wie wil er iets over vertellen? Deel complimenten uit.

Week 31 | Ies 2 tweetal lezen en zelfstandig lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	<i>Tweetal lezen</i> <i>Zelfstandig lezen</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, Leesweg leesboekje 10-3 en verwerkingsblad, leeslogboek.
Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en richt zich vervolgens tot de Leeswegleerlingen.

Kern (20 minuten)

De Leeswegleerlingen gaan verder met het leerboek en lezen in tweetallen het verhaal op bladzijde 25. Wie klaar is, kan gaan lezen in Leesweg leesboekje 10-3 *In de voetsporen van oom Jos*, dat aansluit bij de instructieaspecten 7 tot en met 9. Als het boekje uit is, kunnen de leerlingen het bijbehorende verwerkingsblad maken. Loop rond en kijk of alle leerlingen zelfstandig kunnen lezen. Controleer ook of er Leespadleerlingen zijn die uw hulp nodig hebben.

Afsluiting (5 minuten)

Welke leerlingen zijn al begonnen met leesboekje 10-3? Hebben zij naar de titel en de illustratie gekeken? Waar zal het verhaal waarschijnlijk over gaan? Wordt het een spannend, grappig of griezelig verhaal? Laat enkele leerlingen een gedeelte uit het leesboekje voorlezen aan de rest van de groep.

Inleiding week 32

In deze week gaat u aan de slag met gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen. De eerste les staat in het teken van introductie en verwerking. In de tweede les kunnen de leerlingen in tweetallen lezen en zelfstandig verder lezen in Leesweg leesboekje 10-3 *In de voetsporen van oom Jos*.

De Leespadleerlingen pakken de leerkaarten, oefenen met de leerkaarten en lezen in het leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen	■ Leerboek 10	Leg de leerboeken klaar.
les 2	Tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen	■ Leerboek 10 ■ Leesweg leesboekje 10-3 en verwerkingsblad ■ leeslogboek	Leg de benodigde materialen klaar.

Week 32 | les 1 introductie en verwerking van gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen <i>Verwerking</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	
Materiaal: Leerboek 10.		
Vorbereiding: leg de leerboeken klaar.		

Opening en introductie (5 minuten)

Hebben de Leespadleerlingen nog vragen? Bijvoorbeeld over de regels tijdens het zelfstandig werken? Beantwoord de vragen en hierna kunnen de Leespadleerlingen hun spullen voor zich nemen en aan het werk gaan. Nodig de Leeswegleerlingen uit aan de instructietafel.

Afsluiting (5 minuten)

Zing samen dit liedje:

Oze, wiezewoze,
wiewewalla, kristalla,
kristoze, wiezewoze,
wieze wies wies wies wies.

Gekke woorden, figuurlijk taalgebruik en uitdrukkingen

Hoe beter de leerlingen leren lezen, des te beter zij kunnen spelen met taal en taalgrapjes en spelletjes van schrijvers waarderen. Om een tekst goed te kunnen begrijpen, zullen zij ook de betekenis van uitdrukkingen moeten kennen. Deze aspecten staan gedurende deze lesweek centraal.

Kern (20 minuten)

Sla het leerboek open op bladzijde 26 en lees samen het inleidende tekstje. Laat dan de leerlingen ieder voor zich de twee gedichten op deze bladzijde lezen. Geef vervolgens enkele leerlingen een beurt. Vraag na afloop welke leerling het beste heeft voorgelezen. Deel complimenten uit.

Week 32 | Ies 2 tweetal lezen en verwerking, zelfstandig lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
15 min.	<i>Tweetal lezen</i> <i>Verwerking</i> <i>Zelfstandig lezen</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
10 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, Leesweg leesboekje 10-3 en verwerkingsblad, leeslogboek.
Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen.

Kern (15 minuten)

De Leeswegleerlingen pakken Leerboek 10 en slaan het open op bladzijde 27. In tweetallen kunnen de leerlingen de teksten lezen op bladzijde 27, 28 en 29. De instructies spreken voor zich. Als de leerlingen klaar zijn met het leerboek, kunnen zij zelfstandig lezen in Leesweg leesboekje 10-3 *In de voetsporen van oom Jos*. Is het boekje uit, dan kunnen de Leeswegleerlingen het bijbehorende verwerkingsblad maken. Het verwerkingsblad kunnen zij in het leeslogboek plakken.

Wijs op het belang van het leeslogboek en het boekverslag.

Loop rond, help zo nodig en deel complimenten uit.

Afsluiting (10 minuten)

Studeer samen met de leerlingen het lied *Weet je hoe een koe?* in. Kennen de leerlingen de betekenis van alle spreekwoorden?

Weet je hoe een koe?

Weet je hoe een koe een haas vangt?
Hoe haal je oude koeien uit de sloot?
Praten over koetjes en kalfjes,
want als het kalf verdronken is, dempt men de put.

Ja, zij is zwart-wit gevlekt,
maar ook bruin-wit van kleur
en geeft ons melk en dat is goed voor elk!
Want zonder koeien, dat blijft mij boeien,
mis ik mijn toetje na de Hollandse hap!

[Bron: André Vulperhorst. Ascolta Houten, 2003.]

Inleiding week 33

In deze week introduceert en verwerkt u tijdens de eerste les aardrijkskundige namen. De tweede les kunt u aandacht besteden aan leesmotivatie, samen met de Leespadleerlingen. De Leespadleerlingen pakken de leerkaarten, oefenen met de leerkaarten en lezen in het leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van aardrijkskundige namen, tweetal lezen	■ Leerboek 10	Leg de leerboeken klaar.
les 2	Leesmotivatie	■ leeslogboek ■ (naar keuze) een print van een recente versie van het juryrapport van de Senaat van de Nederlandse Kinderjury (of zie lesbeschrijving)	Leg de leeslogboeken klaar. Maak naar keuze een print van een recente versie van het juryrapport van de Nederlandse Kinderjury.

Week 33 | les 1 introductie en verwerking van aardrijkskundige namen, tweetal lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Aardrijkskundige namen Verwerking Tweetal lezen	Zelfstandig werken
5 min.	Afsluiting	
Materiaal: Leerboek 10		
Vorbereiding: leg de leerboeken klaar.		

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en vertelt hen dat u straks rondloopt in de klas en dat ze dan vragen kunnen stellen.

Roep de Leeswegleerlingen aan de instructie-tafel.

Aardrijkskundige namen

Sommige namen van steden en dorpen in Nederland zijn heel eenvoudig te lezen, te schrijven en uit te spreken. Je woont bijvoorbeeld in Amsterdam, in Maarn of in Schip-luiden. Maar het wordt al een stuk lastiger als je in 's-Hertogenbosch woont, in Cuijk of in Babyloniënbroek! Vraag enkele leerlingen waar hun familie woont. Is het een eenvoudig uit te spreken naam of juist een moeilijke? En wie van de leerlingen heeft er familie in het buitenland? Of is weleens in het buitenland op vakantie geweest? Wat zijn de namen van deze landen? Zijn deze landen eenvoudig te lezen, te schrijven en uit te spreken of juist lastig?

Vertel de leerlingen dat zij deze les oefenen in het lezen van moeilijke namen van dorpen en steden in Nederland en van moeilijke namen van landen in het buitenland.

Kern (20 minuten)

Sla het leerboek open op bladzijde 30 en 31 en lees samen de woordrijtjes hardop boven aan bladzijde 30 en 31. Daarna kunnen de leerlingen in tweetallen aan de slag met de oefeningen op bladzijde 30 en 31. Hierna lezen de leerlingen in tweetallen aan het verhaal op bladzijde 32 en 33.

Afsluiting (5 minuten)

Vraag de leerlingen naar hun ervaringen. Welke namen vonden zij lastig? Spreek ze nog eens hardop uit. Deel complimenten uit.

Week 33 | Les 2 leesmotivatie

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Waardering uitspreken	
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: leeslogboek, naar keuze een print maken van een recente versie van het juryrapport van de Senaat van de Nederlandse Kinderjury.

Vorbereiding: leg de leeslogboeken klaar, kijk op www.kinderjury.nl en print de laatste versie van het juryrapport van de Senaat (of gebruik onderstaand fragment).

Opening en introductie (5 minuten)

Praat samen met de leerlingen over de Nederlandse Kinderjury. Kennen zij deze jury, heeft er iemand weleens gestemd op een boek? Vertel zo nodig de leerlingen iets meer over de Kinderjury. Jaarlijks kiest de Nederlandse Kinderjury de beste kinderboeken van het afgelopen jaar. Iedereen tussen de 6 en 12 jaar kan meedoen door te stemmen op zijn of haar favoriete boek. Er zijn twee leeftijdsgroepen: 6 t/m 9 jaar en 10 t/m 12 jaar. Alle boeken die het jaar daarvoor zijn verschenen, doen mee. Sinds 2006 is er ook een Senaat. Uit elke leeftijdsgroep worden zes kinderen uitgenodigd om zitting te nemen in de Senaat. De Senaat krijgt een overzicht van de boeken die de meeste stemmen hebben gekregen en bepaalt de uiteindelijke winnaar. Ze schrijven een heus juryrapport. In het juryrapport wordt door de Senaat uitgelegd wat er goed en minder goed was aan de verschillende boeken. Met andere woorden: de kinderen van de Senaat spreken hun waardering uit.

Over het uitspreken van waardering gaat deze les.

Kern (20 minuten)

Deel de kopieën van onderstaand fragment uit het juryrapport uit (of print een laatste versie van een juryrapport van de site www.kinderjury.nl) en lees samen het fragment. Vraag de kinderen vervolgens de woorden die waardering uitspreken te onderstrepen. Is de Senaat positief of negatief over het boek? Welke woorden spreken positieve waardering uit? Staat er ook negatieve waardering in het juryrapport?

Fragment uit het juryrapport van 2006

De Senaat vindt *Spekkie en Sproet en de grote verdwijntruc* een fijn boek om te lezen. Het leest makkelijk, de zinnen lezen fijn en er staan niet heel moeilijke woorden in het boek. Het boek heeft lekker korte hoofdstukken.

Ook is het boek spannend, omdat de goochelaar een dief blijkt te zijn. Hij neemt Spekkie en Sproet gevangen. Je vraagt je af hoe Spekkie en Sproet zich hieruit zullen gaan redden. De verdwijntruc wordt uitgelegd in het boek en soms is dat best ingewikkeld, maar het is wel bijzonder dat je door een boek leert hoe zo'n truc nu eigenlijk werkt.

De avonturen van Spekkie en Sproet zijn ook om te lachen. Het is dus een heel afwisselend boek, met een goede afloop.

Sommige Senaatsleden herkennen zich in de hoofdpersonen. "Als ik Spekkie was had ik precies hetzelfde gedaan. Ik ben ook wel een beetje stout, soms. Alleen eet ik niet zoveel Spekkies."

[Uit: juryrapport Nederlandse Kinderjury. 2006]

Afsluiting (5 minuten)

Vraag enkele leerlingen per alinea de waardeerende woorden die zij hebben onderstreept op te noemen. Zij de andere leerlingen het ermee eens dat dit waardeerende woorden zijn? Schrijf de woorden op het bord onder de kop 'Woorden die waardering uitspreken'. Weten de leerlingen nog andere waardeerende woorden op te noemen? Laat de woorden opschrijven in het leeslogboek.

Inleiding week 34

In deze week oefenen de leerlingen met bijschriften, inschriften en onderschriften. Tijdens de eerste les herhaalt u wat de leerlingen geleerd hebben over kolommen, kaders, alinea's, koppen, lettergebruik, vet, cursief en onderstreept. Daaraan koppelt u de informatie over bijschriften, inschriften en onderschriften.

Tijdens de tweede les lezen de leerlingen zelfstandig. De Leeswegleerlingen oefenen met Leesweg leesboekje 10-4 *Hyena's, panters en apekool*, dat aansluit bij instructieaspect 10 tot en met 12.

De Leespadleerlingen pakken de betreffende leerkaarten, oefenen met de leerkaarten en lezen in het leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van bijschriften, inschriften en onderschriften	<ul style="list-style-type: none">■ Leerboek 10■ leerlingboeken uit een zaakvakmethode met veel beeldmateriaal, waarbij inschriften, bijschriften en onderschriften worden gebruikt	Leg de benodigde materialen klaar.
les 2	Zelfstandig lezen	<ul style="list-style-type: none">■ Leesweg leesboekje 10-4 en verwerkingsblad■ leeslogboek	Leg de benodigde materialen klaar.

Week 34 | les 1 introductie en verwerking van bijschriften, inschriften en onderschriften

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
15 min.	Bijschriften, inschriften en onderschriften <i>Verwerking</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
10 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, leerlingboeken uit een zaakvakmethode met veel beeldmateriaal, waarbij inschriften, bijschriften en onderschriften worden gebruikt.

Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening en introductie (5 minuten)

Hebben de Leespadleerlingen nog vragen? Bijvoorbeeld over de leerkaarten? Beantwoord de vragen en hierna kunnen de Leespadleerlingen hun spullen voor zich nemen en aan het werk gaan.

Nodig de Leeswegleerlingen uit aan de instructietafel.

Bijschriften, inschriften en onderschriften

Deze week wordt geoefend met bijschriften, inschriften en onderschriften. Herhaal wat de leerlingen tot nu hebben geleerd over de opmaak van teksten. Lees zo nodig nog eens samen de toelichtende teksten bij instructieaspect 1 en 4. Laat dan een leerlingboek uit een zaakvakmethode aan de leerlingen zien. Laat hen kijken naar de opmaak van de boeken. Zien zij teksten in kolommen, koppen, alinea's, kaders, enzovoort? Wijs dan op een voorbeeld waar een bijschrift, onderschrift en/of inschrift wordt gebruikt. Weten de leerlingen hoe dit soort teksten heten? Leg de leerlingen uit dat zij voor een goed tekstbegrip deze teksten goed moeten lezen, zelfs nog voordat de hoofdttekst wordt gelezen. Praat er samen over hoe je deze teksten zou moeten voorlezen. Zijn dit teksten om voor te lezen?

Kern (20 minuten)

Sla Leerboek 10 open en lees samen de toelichtende tekst op bladzijde 34. In tweetallen kunnen de leerlingen verder met de twee oefeningen op bladzijde 34 en 35. Laat de leerlingen in een Tweetal Interview samen praten over de vraag: hoe lees je nu zo'n tekst?

Afsluiting (5 minuten)

Wijs op de aardrijkskundige kaart die in de klas hangt. Staan er bij deze kaart inschriften, bijschriften of onderschriften? (Antwoord: afhankelijk van het type kaart.)

Tweetal Interview

- 1 U bepaalt vooraf een onderwerp waarover de leerlingen gaan praten.
- 2 U vertelt dat de leerlingen elkaar vragen gaan stellen over dit onderwerp. Het is een interview: dat betekent dat de leerling vertelt aan de hand van vragen en niet uit zichzelf hoeft te vertellen.
- 3 U geeft de leerlingen ongeveer een halve minuut DenkTijd om hun vragen te bedenken.
- 4 U geeft aan welke leerling mag beginnen en wie er dan aan de beurt is om de vragen te stellen. Vragen stellen is moeilijker dan vragen beantwoorden. Laat de leerlingen die moeilijk uit zichzelf vertellen, beginnen met vragen beantwoorden.
- 5 Degene die vragen stelt, gaat staan. Zo is het duidelijk wie welke rol heeft.
- 6 Na één minuut is de ander aan de beurt om vragen te stellen.

Week 34 | les 2 zelfstandig lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	<i>Zelfstandig lezen</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leesweg leesboekje 10-4 en verwerkingsblad, leeslogboek.
Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en vertelt hen dat u straks rondloopt in de klas en dat ze dan vragen kunnen stellen.

Kern (20 minuten)

De Leeswegleerlingen lezen zelfstandig verder in Leesweg leesboekje 10-4 *Hyena's, panters en apekool*. Loop rond in de klas en kijk of het goed gaat. Vraag een enkele leerling een stukje aan u voor te lezen. Deel waar mogelijk complimenten uit.

Kijk of er Leespadleerlingen zijn die uw hulp kunnen gebruiken.

Afsluiting (5 minuten)

Complimenteer de leerlingen met hun leesgedrag. Wie wil er vertellen over het boek dat hij aan het lezen is? Nodig enkele leerlingen uit om over hun boek te vertellen.

Inleiding week 35

In week 35 introduceert u het laatste instructieaspect: leenwoorden uit andere talen. In de eerste les praat u met leerlingen over de taal en hoe deze steeds verandert. Verder introduceert en verwerkt u het instructieaspect. De tweede les lezen de leerlingen in tweetallen en zelfstandig.

De Leespadleerlingen pakken de leerkaarten, oefenen met de leerkaarten en lezen in het leesboek.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Introductie en verwerking van leenwoorden uit andere talen	■ Leerboek 10	Leg de leerboeken klaar.
les 2	Tweetal lezen en zelfstandig lezen	■ Leerboek 10 ■ Leesweg leesboekje 10-4 en verwerkingsblad ■ leeslogboek	Leg de benodigde materialen klaar.

Week 35 | les 1 introductie en verwerking van leenwoorden uit andere talen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Leenwoorden uit andere talen <i>Verwerking</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	
Materiaal: Leerboek 10.		
Vorbereiding: leg de leerboeken klaar.		

Opening en introductie (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en richt zich vervolgens tot de Leeswegleerlingen.

Leenwoorden uit anderen talen

Schrijf enkele leenwoorden uit het Engels en het Frans op het bord (computer, T-shirt, logé, biscuit). Vraag de leerlingen of zij zich nog herinneren wat er bijzonder was aan deze woorden. Vertel de leerlingen dat er steeds meer woorden uit andere talen in onze taal worden opgenomen. Kunnen zij hiervoor een verklaring geven? (Antwoord: steeds meer mensen uit andere landen komen ook in Nederland wonen en nemen hun eigen taal mee. Sommige woorden uit die taal gaan na verloop van tijd onderdeel uitmaken van het Nederlands.) Deze week gaat het over woorden afkomstig uit andere talen dan het Engels of het Frans.

Kern (20 minuten)

Sluit Leerboek 10 open op bladzijde 36 en lees samen de woordrijtjes boven aan bladzijde 36. Neem ook de betekenissen door. Daarna kunnen de leerlingen in tweetallen aan de slag met de oefeningen op bladzijde 36 en 37. Laat de leerlingen ook samen praten over de betekenis van de verschillende woorden in de oefeningen. Loop rond in de klas en bied hulp waar nodig.

Afsluiting (5 minuten)

Controleer of alle leerlingen de betekenis van de woorden in de oefeningen op bladzijde 36 en 37 ook kennen.

Week 35 | Ies 2 tweetal lezen en zelfstandig lezen

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
15 min.	<i>Tweetal lezen</i> <i>Zelfstandig lezen</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
10 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 10, Leesweg leesboekje 10-4 en verwerkingsblad, leeslogboek.
Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar.

Opening (5 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en vertelt hen dat u straks rondloopt in de klas en dat ze dan vragen kunnen stellen.

Kern (15 minuten)

De Leeswegleerlingen lezen eerst de verhalen uit het leerboek op bladzijde 38 en 39. De snelle leerlingen kunnen daarna verder met Leesweg leesboekje 10-4 *Hyena's, panters en apekool*. Is het boekje uit, dan kunnen de Leeswegleerlingen het bijbehorende verwerkingsblad maken. Het verwerkingsblad kunnen zij in het leeslogboek plakken.

Wijs op het belang van het leeslogboek en het boekverslag.

Loop rond in de klas. Kijk of het goed gaat en kijk of de leerlingen uit de voeten kunnen met het leeslogboek. Controleer of de leerlingen de woordbetekenissen begrijpen.

Vraag een enkele leerling een stukje aan u voor te lezen. Deel waar mogelijk complimenten uit.

Afsluiting (10 minuten)

Welke woorden gebruiken de leerlingen zelf bij het knikkeren? Laat de leerlingen met de didactische structuur TafelRondje zo veel mogelijk knikkerwoorden opschrijven. Schrijf de woorden op het bord. Welke knikkerwoorden zijn zelfverzonnen?

TafelRondje

- 1 De leerlingen zitten in groepjes van vier leerlingen of in een tweetal.
- 2 Doe de eerste keer het TafelRondje voor met een groepje of tweetal.
- 3 Een stuk papier en schrijfgerei ligt bij elk groepje klaar.
- 4 U spreekt af wie mag beginnen.
- 5 U geeft een opdracht of stelt een vraag.
- 6 De leerlingen schrijven om de beurt één idee of antwoord op het papier dat steeds doorgegeven wordt aan de persoon links (of dat steeds heen en weer gaat.)

Inleiding week 36

In Leerboek 10 zijn in totaal elf instructieaspecten aan de leerlingen aangeboden. Ter afsluiting van niveau 10 is er nu een week van herhaling. De herhaling bestaat uit instructieaspecten die in niveau 10 zijn aangeboden, maar ook in niveau 8 en 9. Leg dus ook de leerboeken 8 en 9 klaar. Niveau 10 wordt niet afgesloten met een toets.

Tijdens de eerste les kunt u de Leeswegleerlingen op verschillende manieren verdelen in tweetallen of groepjes:

- U kunt de leerlingen in tweetallen of in kleine groepjes verdelen en vervolgens alle groepjes *hetzelfde programma* laten doorlopen. Alle leerlingen herhalen in dit geval *alle* herhaalstof (bladzijde 40 tot en met 47) in de eerste les. Wanneer de leerlingen klaar zijn met de herhaling, lezen ze zelfstandig.
- U kunt de leerlingen in tweetallen of in kleine groepjes verdelen en per tweetal of groepje bepalen welke instructieaspecten herhaald moet(en) worden. In deze opzet krijgt elk groepje of elk tweetal een *eigen programma*. Tijdens de eerste les herhalen de leerlingen de aangewezen instructieaspecten en de bijbehorende herhaalstof.
- U kunt leerlingen die slechts één of twee instructieaspecten hoeven te herhalen bij elkaar zetten. Zij besteden dan een deel van de eerste les aan herhaling en kunnen daarna zelfstandig lezen of de materialen van Leespad uitproberen.

Deze laatste week kunt u de laatste les feestelijk afsluiten: het verplichte lezen zit erop nu, en er volgen geen leerboeken meer. Laat tijdens de eerste of de tweede les de Leespad en Leesweg Leerkaarten 10+ zien en leg uit dat de leerlingen vanaf nu alleen nog met de leerkaarten werken. Leespadleerlingen en Leeswegleerlingen kunnen hier samen aan werken.

Tip: u kunt de Leeswegleerlingen ook de Leesweg leesboekjes laten uitlezen en de resterende verwerkingsbladen bij de leesboekjes laten maken.

Niveau 10 wordt afgesloten in les 2 met een leesmotivatieles.

les	doel	materiaal	voorbereiding
les 1	Herhaling en zelfstandig lezen	<ul style="list-style-type: none">■ Leerboek 8, 9 en 10■ Leesweg leesboekjes en verwerkingsbladen■ herhaalprogramma's (per leerling, tweetal of groep)■ voorbeeldmaterialen Leespad	Leg de benodigde materialen klaar. Bepaal per leerling welke herhaling noodzakelijk is en kijk of er tweetallen of groepjes met gelijke herhalingsbehoeften kunnen ontstaan. Maak voor elk tweetal of groepje een programma voor één les.
les 2	Leesmotivatie	<ul style="list-style-type: none">■ kopieën van tabellen met lieve woorden en stoere woorden (zie lesbeschrijving)■ leeslogboek	Leg de leeslogboeken klaar en maak kopieën van de tabellen met lieve woorden en stoere woorden.

Week 36 | les 1 herhaling en zelfstandig lezen

	Leesweg	Leespad
10 min.	Opening	
15 min.	Herhaling <i>Zelfstandig lezen</i>	<i>Zelfstandig werken</i>
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: Leerboek 8, 9 en 10, Leesweg leesboekjes en verwerkingsbladen, herhaalprogramma's (per leerling, tweetal of groep), voorbeeldmaterialen Leespad.

Vorbereiding: leg de benodigde materialen klaar. Bepaal per leerling welke herhaling noodzakelijk is en kijk of er tweetallen of groepjes met gelijke herhalingsbehoeften kunnen ontstaan. Maak voor elk tweetal of groepje een programma voor één les.

Opening en introductie (10 minuten)

De Leespadleerlingen pakken de materialen die ze nodig hebben. U controleert of ze aan de slag kunnen en richt zich vervolgens tot de Leeswegleerlingen.

Roep de Leeswegleerlingen één voor één of in groepjes aan de instructietafel en spreek een programma voor deze week af. Voeg eventueel bij (een deel van) de groepjes een Leespadleerling in de rol van tutor toe. Bijvoorbeeld bij de groepjes die snel aan de slag kunnen met de materialen van Leespad. Een Leespadleerling kan hierbij een uitstekende gids zijn.

Kern (15 minuten)

De Leeswegleerlingen gaan aan de slag, ieder met een eigen programma. Loop rond en kijk of alles duidelijk is. Roep zo nodig de zwakste leerlingen aan de instructietafel voor gezamenlijk herhalen door het hardop lezen van de woordrijtjes vanaf bladzijde 40.

Afsluiting (5 minuten)

Is het gelukt om met het eigen programma te werken? Zijn er nog vragen? Neem de tijd voor het beantwoorden van de vragen.

Complimenteer de leerlingen met het werk dat zij hebben gedaan. Zij kunnen nu alle teksten zelf lezen!

Week 36 | Ies 2 leesmotivatie

	Leesweg	Leespad
5 min.	Opening	
20 min.	Lieve en stoere gedichten	
5 min.	Afsluiting	

Materiaal: kopieën van tabellen met lieve woorden en stoere woorden, leeslogboek.
Vorbereiding: leg de leeslogboeken klaar en maak kopieën van de tabellen met lieve woorden en stoere woorden (hieronder).

Opening en introductie (5 minuten)

Vertel de leerlingen dat zij deze les lieve en stoere gedichten gaan schrijven. Vraag de leerlingen welke woorden vooral in lieve gedichten voorkomen en welke woorden vooral in stoere gedichten. Maak twee rijtjes op het bord: een rijtje lieve woorden en een rijtje stoere woorden.

Afsluiting (5 minuten)

Laat enkele leerlingen hun gedicht voorlezen. Laat de leerlingen tijdens een ander moment eventueel mooie poëzieposters maken van hun gedicht en hang ze op in de klas.

Kern (20 minuten)

Deel de kopieën van onderstaande tabellen uit. De opdracht luidt: maak in je leeslogboek een lief of een stoer gedicht. Gebruik alleen de woorden uit de tabel!

Lieve woorden

dromen	ik	heb	sterren	voor	lief	zon
lach	jij	persoon	zacht	hand	nacht	geluk
gauw	schat	houd	naam	je	fijn	ontmoet
lieve	jongens	dag	lippen	liefde	gelukkig	tegen
kus	smelt	een	meisje	zoen	voel	mij
woorden	maan	vind	kan	zacht	zijn	vriendin
zomer	hart	jou	mens	kijk	ogen	draag
is	mijn	bloem	mooi	vriend	fluister	jouw

Stoere woorden

stoer	heb	mijn	hij	jong	van	jr
blauw	groot	sterk	sport	stevig	koud	het
buiten	ik	jongens	angst	hoog	auto	sport
een	diep	jij	meisje	jou	vuur	draag
wil	kies	kan	succes	plaag	mee	zee
woorden	mooi	ben	vragen	school	heen	warm
over	fiets	gedicht	boot	geen	mij	het
bal	zij	kracht	mep	de	heb	is

Kopieerbladen

3 Kopieerbladen

Leesweg verwerkingsbladen niveau 10	59
Leespad werkkaart niveau 10	67
Leeskaart	68
Eigen boekje	69

Benjy, het hardlopowondertje

bladzijde 3

1 Waar komt Benjy vandaan?

bladzijde 6

2 Wat is er met de overgrootvader van Benjy gebeurd?

- Hij mocht niet meer bij de Masai horen.
- Hij begon een boerderij in Kenia.

bladzijde 8

3 Aan wie stuurde de overgrootvader van Benjy veel brieven?

- aan zijn zoon
- aan de gouverneur

bladzijde 12

4 Diana krijgt geen kans haar vraag af te maken.

Waarom niet?

- Benjy praat erdoorheen.
- Jonas praat erdoorheen.

bladzijde 14

5 Welke zin klopt?

- De fietsendief kijkt om en zet daarna extra vaart.
- De fietsendief zet extra vaart en kijkt daarna om.

bladzijde 15

6 Waarom ging de broer van Larissa met de dag sipper kijken?

bladzijde 19

7 Hoeveel kilometer lopen de mensen van 19 tot 40 jaar?

bladzijde 22 **8** In het reglement staan drie dingen die verboden zijn.
Schrijf ze op.

1 _____

2 _____

3 _____

bladzijde 25 **9** ‘Benjy ligt op kop.’
Wat betekent dat?

Benjy is de langste.

Benjy is de snelste.

bladzijde 25 **10** ‘Ze zien dat Benjy steeds meer voorsprong neemt.’
Wat betekent dat?

De afstand tussen Benjy en de andere lopers wordt steeds groter.

De afstand tussen Benjy en de andere lopers wordt steeds kleiner.

bladzijde 28 **11** De jongen in het rode shirt wordt gediskwalificeerd.
Dat betekent dat hij:

niet meer mee mag doen aan de wedstrijd.

nooit meer mee mag doen aan een wedstrijd.

bladzijde 31 **12** Welke zin past bij ‘zogenaamd?’

Het is echt zo.

Het is niet echt zo.

bladzijde 33 **13** Welke straf zou jij bedenken voor de man met de pet?
Bedenk iets anders dan gevangenisstraf.
Ik zou de man met de pet deze straf geven:

Aquarellen uit de oorlog

bladzijde 2

1 Wie heeft de Grote Groep Zeven Quiz gewonnen?

bladzijde 4

2 Wat is een fluisterboot?

- Een boot die weinig geluid maakt.
- Een boot waarin je moet fluisteren.

bladzijde 9

3 Benjy haalt opgelucht adem.

Waarom?

- Hij is gerustgesteld.
- Hij heeft weer adem.

bladzijde 10

4 'Zodra de punt van de boot het eiland raakt, duikt Diana met een reuzensprong aan land.'

Wat is een ander woord voor 'zodra'?

- omdat
- wanneer

bladzijde 14

5 'Iedereen is in rep en roer.'

Welke zin past hier het best bij?

- Iedereen doet heel druk.
- Iedereen heeft haast.

bladzijde 16

6 Welke zin uit de brief maakt het meest indruk op je?
Schrijf die zin op.

bladzijde 18

7

Waarover vertelt de meester bij het kampvuur?

bladzijde 19

8

Wat hoor je als het muisstil is?

- niks
- zacht gepiep

bladzijde 20

9

Wat bedoelt de meester met een eerlijke vinder?

- Iemand die teruggeeft wat hij vindt.
- Iemand die nooit leugens vertelt.

bladzijde 23

10

Wat betekent de afkorting NIOD?

bladzijde 25

11

Wat deden mensen in het verzet?

- Mensen helpen die tegen de vijand waren.
- Mensen helpen die voor de vijand waren.

bladzijde 26

12

Wat was de oorzaak van de enorme knal?

- gewerschoten
- onweer

bladzijde 33-34

13

Welke van de vier beloningen vind jij de mooiste?
Leg uit waarom.

In de voetsporen van oom Jos

bladzijde 1**1** Wat voor soort woorden oefenen de kinderen?

bladzijde 5**2** De ooms van Diana en Benjy lijken sprekend op elkaar.
Wat betekent dat?

- De ooms lijken heel erg op elkaar.
- De ooms praten op dezelfde manier.

bladzijde 10**3** Oom Jos noemt Diana 'een bijdehandje'.
Wat is een bijdehandje?

- een handig kind
- een slim kind

bladzijde 13**4** Is mevrouw Verbiest jaloers op oom Jos omdat hij een
waardebon heeft gekregen?

bladzijde 14**5** Oom Jos zegt: 'Hand op mijn hart.'
Welke zin betekent hetzelfde?

- 'Ik weet het.'
- 'Ik beloof het.'

bladzijde 15**6** De kinderen willen iets flauws terugdoen bij oom Jos.
Ben jij het met hen eens? Leg uit waarom.

bladzijde 20 7 Wat is de hobby van oom Jos?

bladzijde 21 8 'Het lukt gewoon niet om hem een poets te bakken'
zegt Diana over oom Jos.

Wat had ze ook kunnen zeggen?

- 'Het lukt gewoon niet een grap met hem uit te halen.'
 'Het lukt gewoon niet hem normaal te laten doen.'

bladzijde 22 9 De vijf vrienden bedenken zich geen moment. Je kunt
ook zeggen:

- De vijf vrienden denken geen moment.
 De vijf vrienden twijfelen geen moment.

bladzijde 23 10 Benjy vindt mevrouw Verbiest een aansteller.
Vind jij dat ook? Leg uit waarom.

bladzijde 27 11 Worden de dieren in het wildpark gevoerd?

bladzijde 30 12 Wat bedoelt Daan met 'de fopper gefopt?'

- De grappenmaker is zelf in een grap getrapt.
 De grappenmaker heeft de grap begrepen.

13 Wat is de leukste grap die jij met iemand hebt uitgehaald
of die iemand bij jou heeft uitgehaald?
Schrijf die grap op.

Hyena's, panters en apekool

bladzijde 1**1** Wanneer was de pruikentijd?

bladzijde 3**2** Wat is een exoot?

- Een diersoort die oorspronkelijk niet uit Nederland komt.
- Een diersoort die in het buitenland in de vrije natuur leeft.

bladzijde 6**3** Wat is het belangrijkste dat de webpagina duidelijk wil maken?

- De halsbandparkiet is een kleurrijke vogel van 40 cm.
- Hulp gevraagd bij het tellen van halsbandparkieten.

bladzijde 9**4** 'Dat kan ons in Nederland niet overkomen.'
Welk woord betekent hetzelfde als 'overkomen'?

- verrassen
- gebeuren

bladzijde 12**5** 'En dat geldt ook voor hyena's' zegt de man.
Wat geldt volgens de man ook voor hyena's?

- Dat ze op mensen kunnen jagen.
- Dat ze met meerdere kunnen ontsnappen.

bladzijde 13**6** De mevrouw overdrijft: 'Ik keek het monster van heel dichtbij in zijn gapende muil.'
Kun jij deze zin nog meer overdrijven? Schrijf de zin op.

bladzijde 18

7

Hoe heet de hond?

bladzijde 19

8

De jongen kijkt Diana wantrouwend aan.

De jongen:

- vraagt zich af of hij Diana wel moet geloven.
- vraagt zich af of Diana hem wel gelooft.

bladzijde 21

9

Welke kop had ook boven het krantenbericht kunnen staan?

- Roofdier gesignaleerd in stadspark
- Roofdier verwondt vrouw in stadspark

bladzijde 23

10

Welk woord hoort bij deze zin:

‘In de zomer staat er weinig belangrijk nieuws in de krant.’

- apekool
- komkommertijd

bladzijde 26

11

‘De mensen bij de toegangspoort worden rumoerig.’

De mensen worden:

- lawaaierig.
- onaardig.

bladzijde 27

12

Wie heeft het krokodillenmasker gemaakt?

bladzijde 33

13

In de krant staat een leuk stuk over de kinderen.

Verzin een krantenkop voor dit stuk.

Leespad werkkaart niveau 10

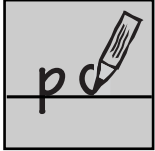
	woordkaart	zinskaart	leesboek	tekstkaart	leeskaart
1	10-1 + 10-2	10-1	10-1 De ideale page	10-1 + 10-2	10-1 + 10-2
2	10-3 + 10-4	10-2	10-2 Het spookt in hotel Zeezicht	10-3 + 10-4	10-3 + 10-4
3	10-5 + 10-6	10-3	10-3 Een ezel als passagier	10-5 + 10-6	10-5 + 10-6
4	10-7 + 10-8	-	10-4 De dieren- ambulance moet blijven!	10-7 + 10-8	10-7 + 10-8

Leeskaart

Over wie gaat het? _____

Waar gebeurt het? _____

Wat gebeurt er? Kies zelf twee zinnen uit elk stukje.

Hoe eindigt het verhaal? _____

Eigen boekje

Tekst: van wie? _____

Tekeningen: van wie? _____

Over wie gaat het verhaal? _____

Waarover gaat het verhaal? _____

Leukste bladzijde? Bladzijde: _____ Waarom? _____

Mooiste tekening? Bladzijde: _____ Wat is er te zien?

Hoe vond je het boek? _____

Antwoorden

4 Antwoorden

Antwoorden Leesweg verwerkingsbladen niveau 10	59
Antwoorden Leespada leerkaarten niveau 10	67
Leeskaart	68
Eigen boekje	69

Benjy, het hardloopwondertje

-
- bladzijde 3** 1 Waar komt Benjy vandaan?
- uit Kenia in Afrika*
-
- bladzijde 6** 2 Wat is er met de overgrootvader van Benjy gebeurd?
■ Hij mocht niet meer bij de Masai horen.
□ Hij begon een boerderij in Kenia.
-
- bladzijde 8** 3 Aan wie stuurde de overgrootvader van Benjy veel brieven?
□ aan zijn zoon
■ aan de gouverneur
-
- bladzijde 12** 4 Diana krijgt geen kans haar vraag af te maken.
Waarom niet?
□ Benjy praat erdoorheen.
■ Jonas praat erdoorheen.
-
- bladzijde 14** 5 Welke zin klopt?
■ De fietsendief kijkt om en zet daarna extra vaart.
□ De fietsendief zet extra vaart en kijkt daarna om.
-
- bladzijde 15** 6 Waarom ging de broer van Larissa met de dag sipper kijken?
- Hij werd uitgelachen (om zijn prijs).*
-
- bladzijde 19** 7 Hoeveel kilometer lopen de mensen van 19 tot 40 jaar?
- 12 kilometer*

bladzijde 22 8 In het reglement staan drie dingen die verboden zijn.
Schrijf ze op.

1 *Anderen mogen geen stukken meelopen.*

2 *Anderen mogen niet met de lopers meefietsen.*

3 *Je mag andere lopers niet hinderen.*

bladzijde 25 9 'Benjy ligt op kop.'
Wat betekent dat?

Benjy is de langste.

Benjy is de snelste.

bladzijde 25 10 'Ze zien dat Benjy steeds meer voorsprong neemt.'
Wat betekent dat?

De afstand tussen Benjy en de andere lopers wordt steeds groter.

De afstand tussen Benjy en de andere lopers wordt steeds kleiner.

bladzijde 28 11 De jongen in het rode shirt wordt gediskwalificeerd.
Dat betekent dat hij:

niet meer mee mag doen aan de wedstrijd.

nooit meer mee mag doen aan een wedstrijd.

bladzijde 31 12 Welke zin past bij 'zogenaamd?'

Het is echt zo.

Het is niet echt zo.

bladzijde 33 13 Welke straf zou jij bedenken voor de man met de pet?
Bedenk iets anders dan gevangenisstraf.
Ik zou de man met de pet deze straf geven:

eigen antwoord

Aquarellen uit de oorlog

bladzijde 2

1 Wie heeft de Grote Groep Zeven Quiz gewonnen?

Larissa

bladzijde 4

2 Wat is een fluisterboot?

- Een boot die weinig geluid maakt.
- Een boot waarin je moet fluisteren.

bladzijde 9

3 Benjy haalt opgelucht adem.

Waarom?

- Hij is gerustgesteld.
- Hij heeft weer adem.

bladzijde 10

4 ‘Zodra de punt van de boot het eiland raakt, duikt Diana met een reuzensprong aan land.’

Wat is een ander woord voor ‘zodra’?

- omdat
- wanneer

bladzijde 14

5 ‘Iedereen is in rep en roer.’

Welke zin past hier het best bij?

- Iedereen doet heel druk.
- Iedereen heeft haast.

bladzijde 16

6 Welke zin uit de brief maakt het meest indruk op je?
Schrijf die zin op.

eigen antwoord

bladzijde 18 **7** Waarover vertelt de meester bij het kampvuur?

over de Tweede Wereldoorlog

bladzijde 19 **8** Wat hoor je als het muisstil is?
 niks
 zacht gepiep

bladzijde 20 **9** Wat bedoelt de meester met een eerlijke vinder?
 Iemand die teruggeeft wat hij vindt.
 Iemand die nooit leugens vertelt.

bladzijde 23 **10** Wat betekent de afkorting NIOD?

Nationaal Instituut voor Oorlogsdocumentatie

bladzijde 25 **11** Wat deden mensen in het verzet?
 Mensen helpen die tegen de vijand waren.
 Mensen helpen die voor de vijand waren.

bladzijde 26 **12** Wat was de oorzaak van de enorme knal?
 gewerschoten
 onweer

bladzijde 33-34 **13** Welke van de vier beloningen vind jij de mooiste?
Leg uit waarom.

eigen antwoord

In de voetsporen van oom Jos

bladzijde 1

1 Wat voor soort woorden oefenen de kinderen?

spreekwoorden

bladzijde 5

2 De ooms van Diana en Benjy lijken sprekend op elkaar.
Wat betekent dat?

- De ooms lijken heel erg op elkaar.
 De ooms praten op dezelfde manier.

bladzijde 10

3 Oom Jos noemt Diana 'een bijdehandje'.
Wat is een bijdehandje?

- een handig kind
 een slim kind

bladzijde 13

4 Is mevrouw Verbiest jaloers op oom Jos omdat hij een
waardebon heeft gekregen?

nee

bladzijde 14

5 Oom Jos zegt: 'Hand op mijn hart.'
Welke zin betekent hetzelfde?

- 'Ik weet het.'
 'Ik beloof het.'

bladzijde 15

6 De kinderen willen iets flauws terugdoen bij oom Jos.
Ben jij het met hen eens? Leg uit waarom.

eigen antwoord

bladzijde 20 7 Wat is de hobby van oom Jos?

geschiedenisboeken lezen

bladzijde 21 8 'Het lukt gewoon niet om hem een poets te bakken'
zegt Diana over oom Jos.

Wat had ze ook kunnen zeggen?

'Het lukt gewoon niet een grap met hem uit te halen.'

'Het lukt gewoon niet hem normaal te laten doen.'

bladzijde 22 9 De vijf vrienden bedenken zich geen moment. Je kunt
ook zeggen:

De vijf vrienden denken geen moment.

De vijf vrienden twifelen geen moment.

bladzijde 23 10 Benjy vindt mevrouw Verbiest een aansteller.
Vind jij dat ook? Leg uit waarom.

eigen antwoord

bladzijde 27 11 Worden de dieren in het wildpark gevoerd?

nee

bladzijde 30 12 Wat bedoelt Daan met 'de fopper gefopt?'

De grappenmaker is zelf in een grap getrapt.

De grappenmaker heeft de grap begrepen.

13 Wat is de leukste grap die jij met iemand hebt uitgehaald
of die iemand bij jou heeft uitgehaald?

Schrijf die grap op.

eigen antwoord

Hyena's, panters en apekool

bladzijde 1

1 Wanneer was de pruikentijd?

tussen het jaar 1700 en 1800

bladzijde 3

2 Wat is een exoot?

- Een diersoort die oorspronkelijk niet uit Nederland komt.
- Een diersoort die in het buitenland in de vrije natuur leeft.

bladzijde 6

3 Wat is het belangrijkste dat de webpagina duidelijk wil maken?

- De halsbandparkiet is een kleurrijke vogel van 40 cm.
- Hulp gevraagd bij het tellen van halsbandparkieten.

bladzijde 9

4 'Dat kan ons in Nederland niet overkomen.'
Welk woord betekent hetzelfde als 'overkomen'?

- verrassen
- gebeuren

bladzijde 12

5 'En dat geldt ook voor hyena's' zegt de man.
Wat geldt volgens de man ook voor hyena's?

- Dat ze op mensen kunnen jagen.
- Dat ze met meerdere kunnen ontsnappen.

bladzijde 13

6 De mevrouw overdrijft: 'Ik keek het monster van heel dichtbij in zijn gapende muil.'
Kun jij deze zin nog meer overdrijven? Schrijf de zin op.

eigen antwoord

bladzijde 18 7 Hoe heet de hond?

Scoby

bladzijde 19 8 De jongen kijkt Diana wantrouwend aan.
De jongen:
 vraagt zich af of hij Diana wel moet geloven.
 vraagt zich af of Diana hem wel gelooft.

bladzijde 21 9 Welke kop had ook boven het krantenbericht kunnen staan?
 Roofdier gesignaleerd in stadspark
 Roofdier verwondt vrouw in stadspark

bladzijde 23 10 Welk woord hoort bij deze zin:
'In de zomer staat er weinig belangrijk nieuws in de krant.'
 apekool
 komkommertijd

bladzijde 26 11 'De mensen bij de toegangspoort worden rumoerig.'
De mensen worden:
 lawaaierig.
 onaardig.

bladzijde 27 12 Wie heeft het krokodillenmasker gemaakt?
een houtsmijder

bladzijde 33 13 In de krant staat een leuk stuk over de kinderen.
Verzin een krantenkop voor dit stuk.

eigen antwoord

Woordkaart 10•1

- 1 a actueel
b wereldoriëntatie
c joviaal
d commercieel
e individueel

- 2 -iaal -ieel -iool
afvalmateriaal rozentuinprieel rioolafwatering
bankfiliaal industrieel gladioolverkoper

- 3 individueel - collegiaal - vlooiensband - eilanden - joviaal - commentaar
linkervoet - finale - asociaal - financieel - irritant

Woordkaart 10•2

- 1 a d.m.v.
b b.g.g.
c doka
d sr.
e cd
f n.a.v.
g jr.
h tel.
i z.g.a.n.
j t.k.

- 2 Alle afkortingen voluit:

Jongen van 10 jaar zoekt compact disc van Marco Borsato. Door middel van deze advertentie hoop ik dat het lukt.

Te koop: een jongensfiets, zo goed als nieuw inclusief zijwieltjes, maar exclusief verlichting.

- a De jongen is 10 jaar oud.
b Er wordt een zo goed als nieuwe jongensfiets met zijwieltjes zonder verlichting aangeboden.
c Nee, in de advertentie staat niet hoeveel de fiets kost.
d Er zit geen verlichting op de fiets.

- 3 eigen antwoord

Woordkaart 10•3

- 1** c lezing
d oma
e taxi
f koning
g stro
h opera

- 2** a ideetje
b leeuwerikje
c kantinetje

- 3** a harinkje
b pony'tje
c winterkoninkje
d spinnetje
e hyenaatje
f vlootje

Woordkaart 10•4

- 1** a papierrol
b tandpastatube
c overblijfformulier
d straatnaambord
e benzinepompstation
f boekenstandaard
g eurobiljet

- 2** a bureaulampje
b aandachtsstreepje
c aanhangwagentje
d overzichtstabelletje
e schoenenwinkeltje
f kluisleuteltje

- 3** eigen antwoorden

Woordkaart 10•5

- 1**
- a aquarium
 - b quickstep
 - c aquarel
 - d enquête
 - e aquaduct
 - f quiz
 - g jacquet
 - h consequent
 - i quilt
 - j quiche
 - k aquajogging
 - l frequent
- 2** Er staan negen woorden in de slang: frequentie – aquaduct – quilt – quiz – aquarel – enquête – quickstep – inconsequent – jacquet.
- 3** eigen antwoord

Woordkaart 10•6

- 1**
b	sc als sk	sc als ss
	fresco	fascinerend
	escorteren	adolescent
	sceptisch	sceptisch
	scouting	discipel
	stethoscoop	discipline
- NB sceptisch kan zowel bij sc als bij sk!
- c** eigen antwoord
- 2**
- a scorebord
 - b fluorescerend
 - c microscoop
 - d balkonscène
 - e horoscoop
 - f couscous
 - g fiasco

Woordkaart 10•7

- 1** a Pastoorsteeg
b Veerstraat, Gedempte Nieuwesloot, Magdalenastraat
c Breedstraat
d Magdalenastraat
- 2** a Mozambique
b Scheveningen
c Thailand
- 3** In Toulouse, Koedijk, Coevorden, Dubai, Roemenië en Uganda hoor je de 'oe'.

Woordkaart 10•8

- 1** b Kousenband, roti, schnitzel, tapas, lasagne en couscous hebben te maken met eten.
c Gajes, gabber, bolleboos, geteisem, doerak en kameraad hebben te maken met personen.
- 2** a crimineel
b ober
c topsporter
d leerling
e actrice
f fotomodel
- 3** a mesjogge
b fiasco
c kapsones
d hoteldebotel
e krimi
f gabber

Zinskaart 10•1

- 1 a Je moet nieuwe plannen altijd goed overdenken.
b De politie heeft bij de relletjes stevig ingegrepen.
c Volgende week zullen mijn opa en oma uit Amerika overkomen.
d Zoiets doms kan alleen maar mij overkomen.
e Mijn kleiwerkje is stuk; heb jij daarin gegrepen?
f Als de meester iets uitlegt, moet je zelf ook een beetje nadenken.
- 2 a bommelding
b negeren
c doorbreken
d notabelen
e hyenavel
f Deventer, nagenoten
g inkepinkje

Zinskaart 10•2

- 1 a De man bedoelt dat hij de krant niet meer wil ontvangen.
b De juffrouw denkt dat de man de krant wil voorlezen.
c Hij zou beter kunnen zeggen dat hij het abonnement op de krant niet meer wil hebben.
- 2 a Ik wil jou kussen!
b Dat slot is al eeuwen oud.
c Wie durft er een gokje te wagen?
d ‘Ben je nu helemaal van lotje getikt?’

Zinskaart 10•3

1 a Vier stoere ridders met enorme baarden
reden door het land op hun volbloed *paarden*.
Ze galoppeerden in een rechte lijn,
om zo snel mogelijk bij hun koning te *zijn*.
Na een tocht van een dag of honderdtien,
kregen ze eindelijk het slot van de koning te *zien*.
Eén van de ridders, Paulus was zijn naam,
bonkte met zijn vuisten op het *raam*.
'Doe open, koning 's-Graveland.
Wij hebben nieuws uit het *buitenland*.'
'Mijn vader heeft alles al vernomen via sms,'
zei de toegesnelde *prinses*.
'U bent als ridder op dit moment overbodig.
De koning heeft u niet langer meer *nodig*.'

2 c Eén, twee, drie vier,
hoedje van, hoedje van ...
Eén, twee, drie vier,
hoedje van papier.

Als dat hoedje dan niet past,
zet het in de glazen kast.
Eén, twee, drie vier,
hoedje van papier.

Tekstkaart 10•1

- 4 a Fragment 14 is beter voorgelezen. Fragment 13 is heel saai en monotoon voorgelezen. Fragment 14 is juist met veel ritme en melodisch accent voorgelezen.
b Ja, want de zinnen zijn kort en er zit een ritme in.
c Ja, want de zinnen zijn kort en ze rijmen.
- 5 eigen antwoord

Tekstkaart 10•2

- 1 b Vijf kernwoorden: zwembad, kinderen, A-diploma, alle kinderen, zwemdiploma.
c eigen antwoord
- 2 b Voorbeeld:
Afgelopen vrijdag bracht de **koningin** een **bezoek** aan Amsterdam.
Namens de inwoners van de **hoofdstad** werd ze ontvangen door de **burgemeester**.
Hij bood haar een kopje **koffie** aan, maar dat sloeg ze vriendelijk af. De burgemeester was vergeten dat zij koffie heel **vies** vindt. Met een kopje **thee** maakte de burgemeester het weer helemaal goed.
- 3 a zuivelproducten, calcium
b appeltaart, ingrediënten
c olifant, vrachtwagen

Tekstkaart 10•3

- 1 a 747-Jumbojet, grootste lijnvliegtuig, vierhonderd personen, vier straalmotoren, tien kilometer hoogte
b Concorde, supersonisch vliegtuig, tweeduizend kilometer per uur, twintig toestellen
c helikopter, wieken, ronddraaien, vooruit, achteruit, opzij, blijven hangen
f eigen antwoord

Tekstkaart 10•4

- 2 a Tekst a is bedoeld voor mensen die een pizza willen maken; het is een recept.
b Tekst b is voor mensen die willen weten waar je lekkere pizza's kunt eten.
c Tekst c is een verhaaltje, voor kinderen.

Tekstkaart 10•5

- 3 a** De stem van ridder Hendrik klinkt boos.
d De stem van ridder Leander klinkt rustig, vrolijk.
- 4 a** hard en boos
b zacht en jammerend
c snel en gehaast
d zacht en verliefd
e zacht en angstig

Tekstkaart 10•6

–

Tekstkaart 10•7

- 2 a** kantelen (kantélen)
b grasmaaimachine (grasmaalmachine)
c achterbandventiëldopje (achterbankventiëldopje)
d telefoonboekregister (telefoonboekregisteren)
e legertje (leger)
f illustratoren (illustrator)
g eengezinswoning (eensgezinswoning)
- 3 b** eigen antwoord

Tekstkaart 10•8

- 1** a spannend
b grappig
c grappig
d spannend
e spannend
f grappig
- 2** a 2
b 1
c 2
d 1
e 2
f 2
- 3** a spannend
b grappig
c spannend
d grappig
e grappig
f spannend

Leeskaart 10•1

- 1 a humor
b historisch verhaal
c romantisch verhaal
d western

2 eigen antwoorden

Leeskaart 10•2

1	verzamelwerk	omnibus
	b	a
	d	c

2 eigen antwoorden

Leeskaart 10•3

- 1 a kinderen
b dokters
c natuurliefhebbers
d clowns
e vrouwen
f sporters

2 eigen antwoorden

Leeskaart 10•4

1 c, d, a, b

- 2 a Ik zag laatst een grote *beer*.
b Het dier zwom rondjes in het *meer*.
c Hij tikte met zijn (*beren*)*poot*
d tegen mijn (*roei*)*boot*.

Leeskaart 10•5

- 1 eigen antwoorden

Leeskaart 10•6

- 1 eigen antwoorden
- 2 a *Alles over ridders*
b *De rover Hoepsika*
c *Het leven van Edison*
d *Het leven van Einstein*
e *De val van de Vredeborch*
f eigen antwoord
g eigen antwoord

Leeskaart 10•7

- 1 a laat, voetstappen, koude handen
b gelukkig, ouders
c eigen antwoord
- 2 a prullenbak, gesmeten
b knuffel, mist
c eigen antwoord

Leeskaart 10•8

- 1 a Het sprookje komt uit Friesland, dat staat in de tekst.
b Nee, er staat dat Fraukje een andere mening heeft over het allermooiste waarmee Foeke thuiskomt.
c eigen antwoord
d eigen antwoord
- 2 a Het gaat over Assepoester.
b Nee, want het is een gruwelijk sprookje en dat is veel te eng voor kleuters.
c eigen antwoord

Tekst

Kees de Baar, Ellen Joosten (RPCZ)
Annemarie van den Brink (verwerkingsbladen Leesweg)

Redactie

Bureau Drie, Nijmegen

Vormgeving

LS Ontwerpers BNO, Groningen

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt leermiddelen voor: Primair Onderwijs, Algemeen Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie en Hoger Beroepsonderwijs. Voor meer informatie over ThiemeMeulenhoff en een overzicht van onze leermiddelen:

www.thiememeulenhoff.nl

978 11 112 4068 4

Eerste druk, eerste oplage

© ThiemeMeulenhoff, Utrecht/Zutphen, 2007

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.cedar.nl/pro). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.